

Dansk Stil.

ved

Halvårsexamen 1883.

af

Holger Damgaard.

„Kvad jeg oplevede,“ fortalt af en skibbrude
den Somand.

Da jeg neppe var 12 Aar gammel, kom jeg
med min Fader til Ijs. I Begyndelsen
faldt Solivet mig meget haardt, men
da jeg havde Lyst dertil, fandt jeg det
snart lettere. Jeg rejste nu næsten hele
Verden rundt og oplevede en Mang-
de Eventyr, af hvilke jeg her vil for-
tælle nogle. Det var i Begyndelsen
af Marts, jeg med en Koffardifarer,
der havde 24 Mands Besætning foruden
Kapitainen, sejlede ud fra Bristol.
Da vi havde sejlet i henved en Uge

uden videre Hændelser, fik vi Tunis's Kyst
i Sigte, og vi kastede Anker omtrent 1 Mil
fra Kysten. Henimod Aften Kl. 5 om
Aftenen, fik vi ude i Horisonten Gje paa
2 Skibe. Skibene kom stedsse nærmere,
men kun meget langsomt, thi
Kulingen var kun svag. Da de vare kom-
ne os paa 1000 Skridt nær, blev min Kapi-
tajn opmærksom paa, at de vare forluma-
ne med et Tov, og at de havde et stort Sejls-
som hang skraat ned fra Masten,
hvilket var et sikkert Tegn paa, at det
var tuniske Prøvere. Han gav derfor Be-
faling til at lade Kanonerne og at hol-

de Kanonportene rede til at hejses op.
Derpaa lod vi ^{Prøverne} dem ganske rolig komme
nærmere og holdt os stille bag Brostvær-
net, indtil de med Tovet om vort Skibs
Bov laa hver paa sin Side af os. Men nu
kommanderede Kapitaenen, "Fyrr!" Da
havedes alle Kanonporte paa en Gang, og
vi gav Fjenden det glatte Lag af Skibets
18 Kanoner. Denne Regn af Kugler ud-
bredte Død og Idelaggelse blandt Prø-
vernes tætte Masser. En Mængde
blev skudt, mange druknede, og Resten
tog vi til Fange. Efter denne heldige
Kamp fortsatte vi vor Rejse efter at ha-

ve optaget Proviant og Vand fra Fastland
det. Tre Maaneder efter, havde vi naaet
vor Rejse Maal, nemlig Batavia. Her
fra begyndte vi Hjemreisen i Juli. Dog
gik det ikke godt længere end til Moluk
kerne, hvor vi en stormfuld Nat stødte
paa en Koloni af Koraldyr. Ved Stødet
fik Skibet en Læk, og skjønt vi arbejdede
hele Natten ved Pumperne, sank Skibet
dog dybere og dybere, indtil det om Morge
nen gik helt under tillige med 10 Mand,
som ikke kom i Baadene, før Skibet sank.
Kapitainen tillige med det øvrige Mand
skab, hvoriblandt jeg var, reddede sig i.

Baadene. Vi flakkede nu meget længe
om mellem Molukkerne og turde ikke
gaa i Land af Frygt for den vilde Befolk
ning. Endelig den tredje Dag efter vor
Stranding, da vi ikke kunde udholde det
længere, gik vi i Land paa en meget
skovrig Ø. Her vandrede vi omkring mel
lem de kjempeskeje Trær, indtil vi opda
gede en tynd Røg, ^{som steg} stige op i rogen Af
stand fra os. Da vi kom derhen, saa vi
en Flok Vilde, som sad og spiste en tu
sind, de havde skudt. Da de saa os, løb
de os om at spise med, et Tilbud, som
vi med Glæde modtog. Vi fortalte dem

derpaa, at vort Skib var strandet, og at vi
søgte at komme til Fodlandet. De vare
ogsaa villige nok til at hjælpe os dermed.

Thi Dagen efter vare vi i Forindien.

Jeg fik snart Høre igjen der og sejlede
lange i Færvandene der, indtil jeg
kom her tilbage, da jeg blev gammel.

Halvaarsprove 1883

II Klasse Dansk Stil

" Hvad jeg oplevede, fatalt af en
skilbruden Lømand.

E. E.
Ejessing

Det var en smuk Morgen i et
gust, da jeg befandt mig i Liverpool.
Jeg gik frem og tilbage i den Gade, som
førte fra Havnen og betragtede Livet og
Samfærdselen, som herskede i Gaden.
Snart kom der store Læs af Kjøbmands,
vare, snart kom der store Kæreter og Postvog-
ne kjørende. Over alt var der Trangsel, og
Skrig og Raab opfyldte Luften. Smidler,
tid lagde jeg Mærke til en Lømand med et
Ben, som med synlig Besvær slæbte sig
gennem Mængden, og bad hver som gik
forbi om en Penny, men der var kun

faa af den travle Mængde, som gav ham
noget. Da Sømandens Udseende var
saa ynkelig, thi han var meget bleg, fik
jeg Medlidenhed med ham. Idet jeg gik
hen og gav ham nogle Penge, spurgte jeg
ham, hvorfor han saa saa daarlig ud. Han
saa først lidt paa mig, og saa sagde han:
„Det kan jeg ikke fortælle i saadan en
Tert her paa Gaden; det maa jeg bruge
lang Tid til.“ Da jeg nu havde faaet Lyst
til at høre Sømandens Fortælling, sagde
jeg: „Kom med mig ind i et Værtshus, saa
kan du fortælle mig, hvad du har oplevet.“
Sømanden, som hed Johnson, fulgte min

Opfædning, og han begyndte sin Fortæl-
ling. Det var i et Aar 1826, at jeg be-
fandt mig i Hamborg nede ved Havnen. Det
ene store Skib efter det andet løb ud og ind
i Havnen. Min Hensigt var at tage
Hjre paa et Skib. Jeg lagde snart Mærke
til en Kapitain, som syntes at se efter
en Matros til sit Skib. Jeg gik hen til
Kapitainen og sagde: „He, Kapitain der,
som de vil have en Matros, saa tilby-
der jeg mig.“ Den tiltalte Sømand betrag-
tede mig et Øjeblik og sagde saa: „Det er
godt min ^{Vel} Turt, gaa du hen til det Skib,
som ligger ved det lille nymodens Damp-“

skib. Vi rejste om 2 Dage. Efter det 2 Dages
Forløb rejste vi. Vi skulde til Barbados,
thi Skibet skulde indtage en Ladning
Kaffe. Vi vare komne til den nævnte
Og havde indtaget Ladningen. Da ud-
brød den gule Feber. 10 Matroser paa vor
Skib døde. Jeg blev angreben ogsaa af
denne ødelæggende Sygdom, og jeg svæve-
de længe mellem Liv og Død. Da jeg igjen
blev rask (I), havde mit Skib forlædt
Barbados. Nu tog jeg Huse paa et Skib,
som skulde til Ostindien. Da vi sejlede
fra Barbados, var Været godt. Men næppe va-
re vi komne 100 Mile fra Land, fænd

en voldsig Orkan brød løs. Medens Stormen
drev Skibet fremad, havde Bølgerne sig
taarnhøje og sloge over Skibet. Da lod der
pludseligt Raab; Vandet staa 4 Fod
høj med i Lasten. Vi maatte fælse os
i Baadene. Efter at vi havde taget nog-
le Levnetsmidler og noget frisk Vand med
i dem, stødte vi fra Skibet, som snart
sank for vore Øjne. Vi vare i en fortvæ-
let Stilling. I 3 Dage flakke de vi omkring
paa Havet. Da opdagede vi endelig en
Seyler fonde. Vi hejsede et Stykke
Tøj paa en stave, og snart saa vi, at vi va-
re blevne bemærkede af Skibets Mand,

skal. snart stode vi paa Skibet, og da Kapitainen paa det skulde føie det til Smyrna, fulgte vi med ham.

Vi vare imidlertid komne ind i Middelhavet, og vi anede intet ondt. Da vi pludselig saa os angrebne af 2 ^{tyr}Loiver, fregatter. Tyrkerne entrede os, og ^{men}skjønt vi gjorde fortvivlet Modstand.

Enden paa Kampen gik dog af til Tyrkernes Fordel. Vi bleve nu førte til et Sted, hvor jeg paa et Slavermarked blev købt af en Slavehandler og føit over Sahara til Negerstaterne ved Guinea. Her blev ^{givet} til en Negerkonge,

som behandlede mig meget daarligt og lod mig forette de mest nedværdigende Arbejder. Imidlertid havde denne

Negerkonge en anden Europæer, som ogsaa var hans Slave. Vi 2 Europæere bleve

snart rigtig gode Venner, og vi besluttede at flygte fra vor Tyran. Tid ved

det Sted, hvor vi arbejdede, laa Kongens Kano paa en seflbar Flod. En Dag da

Min Kammerat og jeg arbejdede nede ved Floden, sprang vi ned i Kano og flygte.

Da vi kom til Kysten, saa vi til vor store Glæde en engelsk Klovet, som laa

tæt ved Kysten; vi styrede nu hen til

Skibet, og bleve hjertelig modtagne af
Skibets Besætning. Vi seylede nu op ad
Guineas Kyst og traf her et Slaveskib.

Vi gjorde Jagt paa det, og vi entrede det.
Imidlertid gjorde Besætningen Mod-
stand, og en spansk Matros skod en Kug-
le gennem mit. Snart efter blev mit
Ben taget af, og nu er jeg en stakkels
Læmvald, som lever af andre Folks
Barmhjertighed. Dermed sluttede
Johnson sin Fortælling, og jeg gav ham
2 Pund Sterling, hvorpaa han gik efter
at have takket mig mange Gange.

2^{den} Klasse.

Dansk Stil.

(frie)

med
Halvaarsexamen i December 1883.

Th. Rosenvinge.

"Hvad jeg oplevede," fortalt af en skibbruden
Lømand.

En Gang var jeg i Besøg hos min Onkel, som boede i en lille Løstads i det sydlige Norge. Efter jeg havde været der i to Dage, indtraf der en frygtelig Storm, som begyndte om Aftenen og varede hele Natten, og den næste Dag, som var en Tirsdag. Stormen vasede frygtelig denne Nat og den blev endnu værre herpaa den næste Dags Formiddag. Da Klokken var et, viste et Skib sig i lang Afstand fra Kysten. Klokken to havde det menneske sig paa et Bøsseskuds Afstand, og der forsamlede sig en stor Flok

Fiskere og Borgere fra Byensude (nede) ved
Stranden for at se det strandende Skib,
som efter en halv Times Forløb blev et
fuldstændigt Urag. Da den om Bord væren-
de Besætning saa, at der kun var i en Maa-
de, hvorpaa de kunde frelse sig, nemlig at
svømme i Land, sprang de alle ud i det
opvorte Hav, som opslugte dem alle med
Undtagelse af en, der i god Behold maan-
de Hysten, hvor han blev modtaget af den
der forsamlede Fiskere og Borgere. De spurg-
te ham nu om, hvad det var for et Skib, der
var strandet, men han talte i et frem-
medt Sprog, hvorpaa ingen kunde forstå no-

get. — Imidlertid var jeg kommet til, og jeg
spurgte ham paa Engelsk, hvorfra Skibet
var, hvorpaa han efter at have tøvet lidt
svarede paa daarlig Engelsk, at det var fra
Hamburg og ^{var} bestemt til Christiania med
en Lading Bomuld, men var strandet
her. Han fortalte mig, om hvad han
havde oplevet paa denne Tur, følgende:
Da vi sejlede fra Hamburg var Vejret va-
ligt og smukt, og den Smule Vind der var ble-
ste imod Nordvest. Da Væltet brød frem be-
gyndte det at løfte op, og Skibet fik en nogenlunde
god Fart. Saaledes medblev det at blive i
flere Dage, men saa rejste der sig en Storm,

som var saa voldsom, at Skibet var i Fare
for at forsvinde i Bølgerne og aldrig mere
vise sig. Besætningen arbejdede hele Dagen
ved Kompur, thi Skibet havde allerede faaet
flere Læk. Kaptajnen var oppe paa Dek-
ket hele Dagen, og med Raadveien i Haan-
den, udraabte naar der var Befaling efter
den anden. Besætningen fik dobbelte Ratio-
ner, fordi de arbejdede saa strængt. Sen-
imod Aften lagde Stormen sig noget, og
Besætningen og Kaptajnen fik nogen Hvile.
Pludselig saas et Skib agter ude, hvilket
strax blev meldt Kaptajnen, og hele Be-
sætningen blev kaldt op. Da Skibet var

var kommet sat ved, blev dens Skibsbaad
sat fra Borde og bemanded med Timmermand,
og da de vare komne om Bord paa vor
Skib, fortalte de at de skulde til London
med Kul, men vare af Stormen bleve
drevene mod Nord. Skibet var stort
og havde udholdt Stormen uden at tage
videre Skade. Dets Timmermand blev nu
sendt over til vor Skib, og i Forening med
vor Timmermand blev Skaden snart
udbuddet. Efter at vor Kaptajn havde sendt
Kulskibets Kaptajn en Hilsen, sejlede vi vi-
dere. Efter nogle Dages Forløb havde Stor-
men aldeles lagt sig, og vi ^{havde} naaet ⁵ ombord

Kastede os i Land
Christiana, da pludselig en Storm her
og vi led Skibbrud.

Dansk Stil
ved
Halvårsexamen

af

B. Thüne.

24
Hvad jeg oplevede, "fortalt
af en skibbruden Sømand.

Et lille Hus i Norge var
en Familie samlet, de vare be-
drøvede, fordi det var den sid-
ste Aften, de vare sammen
med deres ældste Søn, som
var Sømand, han havde allere-
de været mange Aar til Sø og
var naaet op til at blive Sty-
mand paa et stort Skib, som
stod for Tur til England med
en Ladning Korn. Om Mor-
geren den 18de November for-

lod Skibet Havnen med god
Vind og fjærmede sig hurtig
fra Kysten. Efter nogle Dages
Forløb slog Væjret om, og en Storm
rejste sig, men da det var en
god Tjeler, bar den Stormen
godt, ^{dog} men tilsidst fik Skibet
en Lek, og hvormegit Matroserne
end arbejdede ved Pumpjerne,
saa sank Skibet dog mere og
mere, og det var tilsidst saa fuldt
af Vand, at man hvert Øjeblik
troede, at det vilde gaa under, hvort
nødig Kaptejnen end vilde, blev

han dog tilsidst nødt til at for-
lade det tilligemed Mandskabet,
og efterat Storbaaden, som man
nu sadte al sin Lid til, var fyldt
med Lærningsmidler for flere
Dage, og Mandskabet kommen
i Baaden, saa man det prægtige
Skib forsvinde under Bølgerne.
Styrmanden, som var en kjæk
Tornand, tog Plads ved Roret, og
styrede den lille Baad igennem
de endnu kæmpestore Bølger, og
efterat have døjet mange Møjsom-
ligheder ankom Baaden lykkelig

til England. Skjønt jeg har
døjet meget, saa har jeg dog al-
drig fortrudt mit Valg.

13. 10. 1855

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen 1883.

Theodor Lind.

"Hvad jeg oplevede," fortalt af en ^{skibbrønden} gammel Pomand.

Vi sad læst hjemme i Kappelørnskroen og varmede os og fortalte Historier, som invidlertid blev kjedeligere og kjedeligere, endtil en gammel ^{Skmand} som lange havde siddet stille, rejste sig og fortalte følgende: Mine Forældre boede i Hovedstaden, og jeg løb derfor altid omkring inde ved Havnen og saa paa de store Skibe, som baade ladede og los-
sede, derfor var det ogsaa mit (højeste) største Ønske at blive Pomand. Jeg spurgte derfor ofte min Fader, om han ikke vilde tillade, at mit Ønske blev opfyldt, men han af-
slag det altid, og jeg gik derfor bedrøvet ned til Ha-
nen, og saa mig omkring. Men en Gang gik jeg dog til min Fader og sagde til ham ^{for} (med) Høst, at jeg vilde være Pomand, thi det var det eneste, som

jeg passede til, det hjalp, og nu gik min Fader ned
til Flaunen og talte der med en Kaptejn og spurgte
ham, om han ikke havde Plads til en Skilsdrom;
Kaptejnen manglede just en saadan, og han gik derfor
end paa at ^{føre} mig om Bord paa sit Skib. Den
næste Dag gik jeg med min Fader ned til Skibet, hvor
Kaptejnen tog vel imod mig, og som allerede gjorde mig
færdig til at rejse, thi Skibet skulde rejse Kl. 10 om
Fornmiddag, og da Klokken kun manglede en halv
Time, maatte alle Ting jo være paa sin Plads. Jeg
langtes naturligvis efter at komme til at rejse, men da den
halve Time var forbi, og vi skulde til at stille i Løb, blev
Hjerten med mine Forældre og mine Venner mig tung, og jeg
begyndte allerede at fortryde, at jeg var gaaet om Bord, men jeg

holdt mig dog. Nu lettede Fregatten Løker, thi det var netop en saa-
dan, jeg var om Bord paa og altsaa et temmeligt stort Skib. Det seglede
hyppigst til Brasilien efter Kaffe, men en Gang imellem tog det
en lille Hfskikke til Kina for at hente Ris. Den første Rejse, det
gjorde, medens jeg var om Bord, var til Brasilien; jeg saa mange
vidunderlige Ting paa denne Rejse, men da vi en Gang var paa
en Rejse fra Kina til Europa, vejtede det sig en voldsom Orkan,
og man saa det sort ud for os. Nogle af Besætningen klamrede sig
til Tooræket, andre bandt sig til Mastene, og jeg selv kaste-
de mig ned paa Dækket, uden at bryde mig om, at blive skyllet
over Bord af en Bølge, og grad betændt, medens jeg saaledes
laa, tænkte jeg paa mine Forældre og Venner, hvis godt de havde
det hjemme og slet ikke vare i saadanne Farer, som jeg. Orkanen
blev ved at rase, indtil Dagens Frembrud, da blev det stille og klart

Vej. En af Maskerne var gaaet over Bord, og Skibet havde desuden
faaet en Læk, saa at hver Mand arbejdede ved Pumpetue, men det
nagtede ikke, og det blev derfor bestemt at en skulle gaa ned i Dykke,
dragt og slaa Kobberplader paa. Mandskabet kastede nu Lod om,
hvornar der skulde (gaa ned) prøve paa dette Vovestykke, thi det
var meget farligt, fordi en Flok Hajer havde fulgt efter Skibet og
nu holdt stille, da de saa at Skibet var standset. Loddet ramte
mig, og jeg maatte nu iføie mig Dykkerdragten, derpaa
blev jeg sanket ned, og jeg befandt mig ikke vel under Vandet,
thi rundt omkring mig svømmede Hajerne med aabne Gub, og
det vilde aabenbart ^{have} faaet en brat Ende, hvis jeg ikke havde
holdt dem fra mig med min Hammer. Endelig var Kobber-
pladen slaaet paa, og jeg gav nu Signal, og min Befaling blev
ogsaa strax opfyldt, da jeg kom op, var jeg dog ikke rigtig vel, men

efter at have faaet noget at spise, befandt jeg mig betydelig bedre.
Vi sejlede nu videre og naaede endelig til Gjottenhavn, hvor mine
Forældre tog vel imod mig, og jeg blev ogsaa hjemme nogen
Tid, fordi jeg skulde lare til Skrymmandsexamen, som jeg ogsaa be-
stod rigtig godt. Da jeg havde faaet Examen, sejlede jeg igjen
ud og blev borte et helt Aar, og jeg saa denne Gang baade
Afrika, Nordamerika og Australien, saa vendte jeg igjen tilbage
til Gjottenhavn med saa mange Penge, at jeg kunne kjope
et Skib, som jeg ogsaa gjorde. Jeg var nu paa mange Rejser, og
jeg var heldig nok til at faa nogle Penge skrabet sammen, saa
at jeg tilnæst var bleven temmelig velhavende, derpaa
kandede jeg igjen paa Gjottenhavns Skib. Jeg solgte nu mit Skib
til en Mand, som betalte det godt, og jeg besluttede da at
leve et lykkeligt Liv her i Gjottenhavn. Saaledes sluttede Poman

sin Forfælling og begav sig bort tillige med de andre Fremmede.

Dansk Stil

2^{den} Klasse

Christian Hansen Christensen

"Hvad jeg oplevede," fortalt af en Skib-
bruddens Tømand.

Da jeg var 14 Aar gammel, blev jeg
sendt til Tø's, jeg gjorde mange Rejser med
en gammel Tømand, og hos ham havde
jeg gode Dage; thi han var altid venlig og
god imod mig. Men desværre efter 2 Aars
Forløb, afgik min venlige Herre ved Dø-
den. Jeg søgte mig et andet Sted, som jeg
snart fik, men Steden min første Herre
døde, har jeg maattet døje meget Ondt.
Seneere drog jeg med et Handels skib,
der sejlede til Vestindien. Da vi vare
maaet derover, begyndte vi med at lade

Skibet. Da vi vare færdige hermed af-
rejste vi, og da vi havde en gunstig Vind,
tabte vi snart Landet af Synne, og vi
befandt os nu i rum Sø. De 2 første Da-
ge var Vejret meget gunstig; men den tre-
dje Dag blev Himlen overtrukken med mør-
ke Skyer, og en valdig Orkan rejste sig,
henimod etfløn tog Uvejret til, og da
Natten indtraf rasede det saa voldsomt,
at jeg aldrig i ^{min} Dage havde oplevet et vær-
re. Bølgerne slog over Dakket, saa at
alt, hvad ikke var bunden fast blev
skjullet bort. Skibet slyndes ^{hvid} bort og det
af Bølgerne, snart blev den løftet helt

op paa Toppene af Bølgerne; men saa
sank det igjen saa langt ned, som den
før blev løftet. Ved Roret var der fire
Mand, thi en vilde, ved den første Be-
vægelse af Roret, vare bleven slyndet langt
ud i Havet. For at vi ikke skulde støde
paa Skær, blev Skibets 2 Ankere kastet
ud; men den stærke fæmhed blev ryk-
ket over, som kunde det have været
et tyndt Reb. Nu varede det ikke lange,
inden det blev umulig at styre; thi en
uhjere Bølge havde knækket Roret. Ly-
lene bleve tagne, og Mastene skæppede,
for at Stormen ikke skulde have saa

stor Magt over os, og saaledes drev vi om-
kring i 3 Dage og 3 Nætter, overgivne til
de fraadende Bølger; vores Kurs vare vi
for længe siden drevne udaf, og vi va-
re bange for at støde paa et eller andet
Skær. Den tredie Nat gav det et i hele
Skibet, og snart ~~led~~^{stod} det Raab "Skibet er
Løst"; det veyttede ikke at bruge Pump-
ne; thi da 5 Minutter vare forløbne,
sank Skibet, jeg styrtede mig i Havet,
og drov med en Pløkke i Land paa en
lille Ø og, hvis Indbyggere viste stor Gjæst-
frihed; og da en gunstlig Lejlighed ind-
traf, rejste jeg igjen hjem.

II Klasse

Dansk Stil

af

Anders. B. Clausen.

27
"Hvad jeg oplevede," fortalt af en
skibbruden Sømand.

Mange synes, at det kunde være dejligt
at komme til Søs og se sig for i de frem-
mede Lande og begiver sig da til et Sted,
hvorfra der udgaa Skibe strax naar de
er kom^{ne} ud af Skolen. Naar de
saa er vendt tilbage efter mange
Aars Rejlen, har de ofte angret, at de
ikke blev hjemme. En gammel Sømand,
der boede i den By, hvor jeg er har
mit Hjem, vilde gjerne fortælle noget
om den Gang, da han var til Søs, og jeg
vilde gjerne høre paa ham. En Gang

fortalte han mig følgende: Som en
Dreng paa 15 Aar rejste jeg til Kjøben-
havns Havn og kom som Skibsdreng der
med et Skib, som tilhørte en rig Mands-
datter fra Byen. Den 5te Maj 1830 hejse-
de vi Flaget og sejlede med fuld Fart
forbi Kronborg. Skibet var bestemt
til en af de vestindiske Per. Da Taa-
gen var saa stærk i Kanalen mellem
England og Frankrig, gik Skibet ind
i en af de engelske Havne. Efterat
vi der havde opholdt os et Par Dage,
sejlede vi videre og kom lykkelig ud
af Kanalen. Nu vare vi komne ud i

Atlantehavet, og jeg kunde ikke gjore
Land nogensteds, og da der tillige op-
stod en Storm havde jeg fortrydt, at
jeg ikke var bleven hjemme; der behø-
vede man ikke at være bange for
Storm, men jeg fattede mig og tænkte,
at man heller ikke var fri for Fare
der og fortsatte Rejsen med frejdigt
Mod. Endelig efter flere Ugers Færd
kunde vi se Land det var der vi
skulde hen. Snart efter løb Skibet ind
i Havnen, og vi steg i Land. Her,
vi kom til, var meget frugtbar, og Vejret
laget varmt. Da vi Skibet var bleven

4)
ladet, sejlede vi igjen hjem. Fra Skibets
dreng steg jeg snart til Matros, og nu
blev der ikke saadan jaget med
mig som før. Nu havde jeg allerede
de været til Søjs i 15 Aar og havde
gjordt mange Rejser og været i mang
Fareer, men aldrig har jeg været i sa
dan en Fare, som den Gang, da jeg
strandede paa Englands Kyst. For
gjøves kastede vi det sidste Anker,
men Ankertovet brast, og Bølgerne
slyngede os Skibet ind mod Kysten,
hvor det blev aldeles ødelagt. Dermed
sluttede han sin Tale, og jeg takkede

hann för den gode Historie! hann havde
fortalt mig.

Dansk Stil II Klasse

Harald Wolf.

„Hvad jeg oplevede,“ fortalt af en
skibbruden Lømand.

„Jeg var af fattige Forældre, og da de
ikke havde raad til at holde mig
hjemme, kom jeg allerede i en ung
Alder ud for at tjene. Dette var jeg
hver Sommer, indtil jeg blev 14. Aar og
konfirmeret. Nu kom jeg med et Lyst-
skib, der netop var inde ved Horsens,
og med dette gjorde jeg flere Rejser. Jeg
var i mange af Danmarks, Tysk-
lands, Englands og Frankrigs
Byer, men af disse Rejser vil jeg ik-
ke nævne nogle Begivenheder.

Da jeg nu kom hjem til Horsens,
fik jeg en god anbefaling af min
Kapitain. Han gav mig ogsaa nogle
Penge, og for dem rejste jeg til
Kjøbenhavn, hvor jeg saa kom
med et Dampskib. Med dette Skib
rejste jeg i to Aar, inden jeg blev Styre
mand. Da vi en Gang vare paa en
Rejse fra London til Rom, opstod
der en stærk Storm, da vi kom
uden for Afrikas Nordkyst, saa
at Skibet blev slynget imod en
Ø, hvorved der gik et Hul i Forstav
nen. Vandet strømmede stærkt

ind, og alle maatte nu se at
frelse deres Liv ved Svømning. Jeg
var den eneste, der blev frelst fra
at drukne, men kun for at kom
me til Gen, hvor der ikke fandtes
et eneste Menneske. Jeg smed mig
paa Jorden og græd, men tilsidst
faldt jeg i Sovn. Da jeg vaagnede var
jeg meget sulten, og derved kom jeg
til at tænke paa Robinson, hvor
ledes han havde baaret sig ad. Jeg
begav mig nu længere ind paa
Gen, hvor der voxede nogle Træer
med gul Frugt. Jeg tog et af

dem uden at tænke paa, at det de at finde et Skib, med hvilket
maaſke var giftigt, thi min Sult jeg kunde sejle. Jeg begar mig
var stor. Jeg spiste flere, og jeg syn- nu paa Vjen, men jeg var ikke
tes, at det læskede min Tunge over. Kommen en halv Mil fra Neapel,
maade meget. Paa den ^{ne} var jeg før jeg blev overfaldet af fire Røvere,
i flere Dage, da jeg en Dag langt der bankede mig paa det ubarm-
borte ser et Skib, sejle hen imod hjertigste, og toge alt hvad jeg
gen. Med dette Skib sejlede jeg ejede fra mig. I denne Stilling
saa til Neapel, thi længere skub- laa jeg maaſke et Kvarter, før-
de det ikke. Her i denne By følte end jeg kom til mig selv, og nu
jeg mig saare forlaadt, eftersom ikke begar jeg mig paa Vjen. Rejsen
en eneste forstod mit Sprog, og varede i flere Dage, men tilsidst
min Tanke var nu kun at naaede jeg dog Rom meget ud-
komme til Rom, hvor jeg haabe mattet og sulten, thi jeg havde

jo ingen Penge at kjøbe noget for,
siden jeg blev plyndret. Min første
Vej var til Havnen, hvor jeg var
saa heldig at finde et Skib fra
Danmark. Da jeg havde fortalt
Kapetainen ^{Hertog} fra jeg sejlede bort
til nu, fik jeg Lov at sejle med til
Danmark. Men siden den Tid,
var jeg ikke mere Styrmand,
og levede nu som Bonde uden
for Horsens.

Dans Stil

ved

Halvaarsexamen 1883

for

Peter Gantzel

24
"Hvad jeg oplevede," fortalt af en skibbruden
den Lörmænd.

Jeg var en Gang oppe i Hjørring, som ligger
i den nordvestlige Del af Jylland, forat
besøge nogle af min Familie, som boede
der, og efterat jeg havde været der i nogen
Tid, skulde jeg en Dag ud i Besøg et Sted
i Byen, og jeg glædede mig hele Dagen
derover, thi jeg skulde først derhen Klok-
ken 5. Om Eftermiddagen ^{havde} min Tan-
te travlt med at vaske mine to smaa
Kusiner, thi de skulde ogsaa med.
Da Klokken slog 5 gik vi alle som
vare i Huset untagen Kokkepigen, som

(som) skulde blive hjemme forat passe
Huset. Da vi kom til Nielsens Hus, saaledes
hed Manden, som vi skulde besøge, stod
han i Døren forat modtage os, og da
vi var kommen indenfor, bød han os at
sidde ned, da vi havde siddet og talt
sammen i nogen Tid, kom Kaffen
ind paa Bordet tilligemed nogle
Smækager og andre Kager, og da vi
havde drukket Kaffen, kom Mandens
Søn ind, dett var en stor og stærk Dreng
paa en Alder af 25. Aar, og det var just
for hans Skyld, at hans Fader
havde indbudt os til et Besøg, han

satte sig ned og fortalte os følgende Historie,
som han selv havde oplevet. "Som lille
Dreng havde jeg ^{altid} lyst til at bevæge mig o,
ver Vandet, og naar jeg kunde, fik jeg al-
tid nogle af mine Skolekammerater
om Søndagen til at gaa ^{med} ud til Havne-
pladsen, forat laare en Baad og ud
at sejle, og naar vi vare komne et Styk,
ke ud i Havet at gaa med ud at svøm-
me. Da jeg var bleven en voksen Dreng,
talte jeg med min Fader om at blive
Sømand, han indrømmede det og saa,
og det varede heller ikke længe, førend
jeg fik Plads paa et stort Dampskib,

ved Navn Sofia von Hamburg, som Dreng,
og efter at have foretaget flere Rejser med
dette Skib, to til Amerika, og fire til Indien,
blev jeg optaget som Matros. En Gang da
vi sejlede i Nordsøen blev vort Skib over-
sejlet af et andet, og vort Skib gik under,
men flere af mine Kammerater og jeg
kom i en Baad og kom lykkelig
her te Havnepladsen Lykken, og
hvad der ^{blev} gik af Kaptejnen og Styrmans-
den, det ved jeg ikke. Efter at jeg har-
de sagt Farvel til mine Kammerater,
som vare Tyskere, rejste jeg hjem.
Da min Fader hørte, at det var gaaet

mig saa heldig, undbød han eder for at
fornøje mig.

7^{den} Klasse

Dansk Stil

ved

Kalvoarsexamen i 1883

for

A. Andersen

„Hvad jeg oplevede,“ fortalt af en skib
bruden Lømand.

Da jeg var bleven 14 år, skulde jeg
til Søs og kom med et Lølskib, som
sejlede fra Danmark til Asien. Saa
ledes sejlede jeg flere År paa det,
indtil jeg blev Styrmand, saa for-
lod jeg dette Skib og tog Hyre paa
et andet, som sejlede fra Aarhus
til Frankrig. Saa en saadan Tur rej-
ste der sig en forfærdelig Storm af Nord,
da vi vare komne forbi Skagen, og vi
sejlede i en jevn Turt Syd paa, ind-
til vi kom ud for Ditmarsken, saa

slag Været om til Vest. Vi drev
ind paa Sandrevlen der, og Skibet
blev siddende fast. Vi højede Nød-
signal, som blev set ind ^{fra} Ky-
sten, og alt blev gjort for at frelse
os. Redningsbaaden blev sat i Van-
del og bemandet, men den kunde
ikke gaa ud paa Grund af den høje
Lø. Natten kom, og Skibet blev
næsten slaact i Stykker. Kapitainen
blev kastet over Bord af en Styrtse,
men klamrede sig til en Bjælke,
som drev imod Land, og han ^{kom} lykkel-
ig til Land, hvor han blev optaget

af Beboerne og bragt til den rige Strand-
fogdens Hus, hvor han beklagede os og
især en ung, rig Mand, hvis Moder
boede i Indien, men han gjorde Lyst-
ture med dette Skib. Den næste Dag
var Skibet slaact helt i Stykker. Jeg
og den unge Mand vare drevne til
Land og kjørte til Fogdens Hus, og vi
vare bleve syge. Der forblev vi, ind-
til vi bleve raske, hvorefter jeg og
Kapitainen rejste derfra og til Frank-
rig, for at han kunde bringe hans
Anbyggende i Orden, men den
unge Mand blev der, for han syn-

tes saa godt om Marsklandet, men Datter paa min Alder, og jeg har
kan kunde dog ikke lide Beløernes de fattet Ryarlighed til herde, fra
Dragt. Herefter sejlede jeg og Kapten Gang vi strandede der paa
taineren sammen i mange, men jeg Kysten. Der var jeg ifang Tid,
har ikke senere hørt den unge Mand og tilidst bleve vi gifte, men
omtale. Senere kjolte jeg mig selv jeg drog tilbage til Lyden, jeg
et Skib, og jeg sejlede mest ned i kom hjem næsten hvert Aar, og
de varme Jordbatter. Engang vilde jeg blev omtrent 50 Aar, vil-
de jeg dog hjem og se til mine de jeg ikke sejle længere og rej-
Forældre, som boede i Danmark, ste hjem. Jeg bosatte mig i Kjø-
og da jeg havde været hos dem i benhavn, og jeg levede et lykkel-
lang Tid, saa rejste jeg til Dit ligt Liv med min Kone. Vi har
marsken, for at besøge Strand. de det godt, fordi min rige Lov-
fogder. Han havde en ung, smuk gorfader var død, og vi havde arvet

alle hans Penge og hans store Gaard
i Ditmarsken. Gaarden solgte vi
senere og fik mange Penge for den.
Mine Forældre tog jeg senere til
mig, fordi de havde det fattigt, og
boede i en usæl Hytte over i fyl-
land.

F. Callsen

Dansk Stil

Dansk Stil for F. Callsen. 313de Decemb. 1883

„Hvad jeg oplevede,
fortalt af en skibbrudnen Lomand
„Hun kuler op fra Nord-Vest,
saaledes præjede Manden ved Roret
paa en gammel Slup, Kaptajnen, der
sad nede i Kabinen og fik sig en
Bid Brød og en Snaps. — Sluppen kom
nede fra Hamborg og skulde op til Ber-
gen med en Ladning Jernvarer; det
var netop den 25nde Gang den havde
gjort denne Rejse, og nu var den og
saa saa gammel og medtaget, at

den næsten ikke kunde henge
sammen længere. Saasnart Kaptajnen
hørte Styrmandens Raad, sprang
han op fra Kahytten og fik i en
Fart Sejlene rebede, og nu gik det af
sted med strygende Fart. Lidt efter
lidt begyndte det dog at blive stærkere
op, og snart vendte Vinden sig mere
vestlig. I samme Øjeblik sønderrev
et mægtigt Vindstød Storsejlet, og
hvor meget end Styrmanden hev Rat
tet over til Louvant, det hjalp ligesom
et, Sluppen fór som en Pil ind
imod den farefulde jydskke Vesthys

Snart naaede de den første Revle,
men en Bølge loftede dem over den.
Paa den anden Revle sad de fast,
Bølgerne sloge over Skibet, Masten
knækkedes som et Rør og Sluppen
borede sig dybere og dybere ned i Lan-
det, indtil en uhyre Bølge aldeles
splittede (Sluppen) den ad. Vragstum-
per fløder rundt paa Vandet, og Slup-
pen existerede ikke mere. Men paa
et af Vragstumperne hang et eller
neske, det var Kaptajnen, en Bølge
havde skyllet Styrmanden bort.
Paa Strandbredden havde der sam-

Fiskere

let sig en Mængde (Mennesker), der med Spænding fulgte alle Kaptejns Bevægelser, da denne nu var kommen tæt ind til Strandsbredden, tog de Fiskerne hinanden i Hænderne, gik ud i Vandet, greb den skilbrudne ved Haaren og drog ham op paa Strandsbredden. Han blev strax ført hen til det nærmeste Fiskerhus, hvor han blev plejet saalænge til han var kommen sig. Han fandt saa stor Behag i Fiskernes Leve-maaede, at han besluttede at blive der, og Ole, saaledes heet med ham, kom aldrig til at fortryde dens Bevægelser, da denne nu var kommen tæt ind til Strandsbredden. En Del unge Fiskere sidde i Kroen ved en Puns. Ole syntes ikke at have ladet det blive ved denne ene, thi han saa mere end almindelig oprømt ud, og kunde ikke afslaa Fiskernes Begjering om at fortælle sit Liv. Han lod sig begynde, og efterat han havde rommet sig, begyndte han. "Jeg er født i Bergen, hvor min Fader var Kjøbmand. Da jeg var 16"

Aar gammel, gik min Fader
Fallit, og døde tillige med min
Moder kort efter. Jeg blev da sendt
til Søs med et Kulskib, hvor jeg fik
saamange Prygl, at jeg løb derfra i
England. Der kom jeg med en Kina-
farer, og med den gjorde jeg 3 Rejser
til Kina og skulde nu hjem for at
tage min Styrmandsexamen. Paa
Hjemrejsen bleve vi imidlertid af
en Storm drevne ind paa Græken-
lands Kyst, hvor vi strandede. Her
var jeg dog saa lykkelig at komme
om Bord i en Engelskmand, som skulde

de til London. Saasnart jeg kom
til Plymouth, gik jeg fra Borde, og
tog derfra med en Nordmand til
Bergen, hvor jeg, efterat jeg havde
taget min Styrmandsexamen, blev
Fører af en Skup. Senere kjøbte jeg
den, og gjorde 25 Rejser til Hamborg,
og det var med den, at jeg forliste,
da jeg vilde ende min 25nde Rejse.
Her endte Ole sin Fortælling, og
med et Suk drak han Resten af
Punsen, rejste sig og gik hjem til
det lille Hus, som han havde byg-
get sig saa tæt ved Havet, at han

²
kunde hver Dag se det Hov,
¹
som havde gjort en saa brat
Ende paa hans Sømands liv.

F. Callsen.

IV Klasse

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen i December 1883.

af

N H Finborg

Grønland og Grønlanderne.

Under Herold Hærføyer blev Island bebygget af Nordmænd, og
noget derefter kom Erik den røde til et Land vest for denne Id, som
hæv kaldte Grønland, paa Grund af de grønne Udsæende. Det var
sundt om Sommeren, hæv landede paa Østiden, og Inuen var paa
denne Aars tid smeltet og havde giort Plads for Sneberne.

Grønland strækker sig, for saa vidt man kjender det, fra nogle og
60° nordlige Bredder til nogle og 80, og man anslaar dets Størrelse
til 400000 Mile, men af disse er kun de 2000 beboede, Men det er kun
ved Lybøerne, der hæv ho Mennesker, inde i det Land er det opfyldt
med Is, det saakaldte Indlandsis, der aldrig løser op. Paa Grund af
denne Is, der ikke danner et Sammenhængende Hele, men best
og herafbydes af dybe Rener, er det Land af Laad et addeles ud fra
kommeligt og ukjendt. Man ved saaledes ikke endda om Grønland.

dannes af en Landmasse eller af flere somer Per, som ere forbundne
med hinanden ved de fæste Tomasser; dog synes de om halve Kløfter
i dem, at lyde paa den sidste ^{lyghed} Aarkuelser. Disse Tomasser ere ikke
alene til Hinder for Samfærdslen, men om Sommeren, naar de
løb op i de ved Hysken, løsmøder sig ofte i store Tøffjælde, som lige til
i Havet og danner de berøgtede Tøffjælde. Paa Grænd af Landets
kolde Klima findes der kien faa Blanke der. Af Torv er der
der kien Polarpelen, der bliver en Tomme højt, og kien Græsstrække
sig langt hen med Jorden ligesom Topalier. Af andre Blanke er en
Art Lyng, der bærer vide Blær, og det er den, som giver Landet
det grønne Utsende om Sommeren. Jordbunden dannes ligesom
paa Island af en Menart, det saakaldte Granitgryg og
Grønland er ligesom Norge, der ligger paa samme Breddegrad,
indskæret af dybe Fjorde. Grønland er kien beboet paa Vestkysten

og de vigtigste Hols men ere Godthaab, Jukenshaab, og Upernivik
langt imot Nord. Grønlands sydlige Punkt er Kap Ferrel, kaldet
saaledes af Missioneren Hans Egede, som ogsaa har givet flere af
Koloniens Navne.

Hvad Grønlands Befolkning angaar, saa bliver den til en
Tolliverce, der er udkæret over den nordlige Del af Nordamerikas
de saakaldte Kolonier. De ere lav af Væxt og af et spækket og
daarlig Bygning, hvorfra ogsaa Nordboerne, som kom hertil for først,
kaldte dem Skrællinger. De staa paa et lavt Standpunkt og hende
de Hans Egede kom til dem, naa den yngre Gudsdykkede. Disse
Kondnæsinger ere fagte og Færdige, og ved dem faa de alle, hvad
de behøve baade til [Bort] Føde, Klæder og Redskaber. Hverledes
skulde disse Folk opholde Livet, hvis de ikke havde Salen, som
leverer dem baade Klæder og Føde? Af den lavere Eskimovæsen

de Bragt, med dens Skind beklædet har den Felt, og af dens
Hjort får man den Fode. Et andet vigtigt Produkt, Salen yder
ham, er Tranuel, som man bruger særdeleshed Belysning i de
lange Tunderløber og ogsaa til Ernæring. Kort sagt Salen er
hans Et og Alt, og man vel ogsaa snart kalde den hans Kus-
dyr. Af Salens Produkter forfærdiger man (Stigeleder) sine Ketska-
ler. Sin Baad laver man af dens Skind, som man spander ud
over Torskeknæer. I denne lille Baad, som man ror med en
Sæse, gaar man ofte flere Mile til Fod efter Salen. Foruden
denne Eskimoes findes der ogsaa nogle fra den skæ heroppe for
Kandlenes Skyld, thi man har ikke hørdet frigjøre den af
Frygt for, at der skulde drives Ubrug med den.

Hele Grønlands Befolkning udgjør 10000 Mennesker, der
alle ha langt mere Fortrydelse i de fornavnte Kolonier.

Dansk Stil

ved

Hovedexamen 1883.

Chr. Laurin

†

De gode og onde Virkninger af Efterlignelsesdriften -

Efterlignelsesdriften vil sige Driften til at efterligne, at gøre, hvad man ser andre gøre. De enkelte Mennesker have ikke ligemeget af denne Drift - En efterligner gjerne, en anden betænker sig dog lidt mere derpaa - I det frembræder Efterlignelsesdriften hos Barnet, som næsten skal efterligne, alt, hvad det ser - Men jo ældre Mennesket bliver, jo mindre bliver Efterlignelsesdriften - Denne Efterlignelsesdrift, som findes i Mennesket, kan baade have gode og onde Virkninger, eftersom det den efterligner er godt eller ondt -

De gode Virkninger ere de, som have noget godt

til Følge, de onde de, som have ondt til Følge.
Naar et Blinneske efterligner andres gode Egen-
skaber, deres Arbejdsomhed, Orden, Drejelighed
til deres Gjerning og hæderlige Liv i det
hele Laget, saa blive Virkningerne deraf
gode, han bliver agtet og æret af dem, han
lever iblandt, & verner sin Familie paa
en retskaffen Maade og giver sine Børn
et godt Exempel til Efterfølgelse; Efterligner
han derimod andres Fejl, Drukkeskab,
Kortspil til Overmaal og i det hel Laget, hvad
man kan & regne hen under Navnet
Udvalvelie samt Uorden og Dovenskab o.s.v.,
saa virkningerne af de modsatte, han forsømmer
sit Arbejde og sine Børn, og ^{og} ^{sine} ^{hans} Med-

borgere mister han ^{sin} Agtelie og. I Skolen
alene kunne vi allerede se mange Exempler
paa Efterlignelsesdriftens forskellige Virkni-
ger. Efterom de smaa Disciple have den
største Efterlignelsesdrift, saa følge de de større
Exempel. Naar der derfor er iblandt de enkelte
en god Tone, og de give de mindre et godt
Exempel ved at overholde Skoleloven og i det
hele at være velopdragne, saa er hele Skolen
pligtopfyldende. Er det modsatte derimod
Tilfældet med de større, saa er Resultatet det
modsatte. Naar Regenterne saaledes efterlig,
i gamle Dage, da de vare uinnskrankede Herskere,
saa efterlignede andre Reg, saa faldt den største
Virkning tilbage paa Folket - Jergang

Danmark og ikke alene Danmark, men
næsten hele Europa efterlignede Ludvig
den 14de Maade at hode Hof paa. Hvor søv-
geligt vare des ^{elses} Efterlignings ^{nu} Dristikke
Virkninger ikke ^{har}. Regenterne bortbøde
umaadelige Summer, og levede i Herlighed og
Glæde, men herved blev Folkene uspinte
og de selv blodagtige og ude af Stand
til at regere. Thavde de derimod beholdt
deres Forfædres gode, gamle og karvelige
Maade at leve, ^{nu} kan havde de ogsaa beholdt
et velhavende Folk og Kraft og Vilje til
at styre det godt. - Sog derfor at efterligne det
gode og ikke det onde, thi nu ved du hvilke Virkninger
begge Efterlignelse af begge Dele have.

Danske Stil

ved

Hovedexamen 1883.

Adolph Petersen v. K.

De gode og gode Virkninger af
Efterlignelsesdriften.

At det ene Menneske gjør det, som det
ser det andet gjøre, at et Barn prøver paa
det, som den voksne gjør, skyldes Efterlig-
nelsesdriften. Til alle Tider har den gjort
sig gjældende; dog har den især været ud-
viklet hos Oldtidens Folk, ligesom den
nu til Dags især er udviklet hos Børn.
Den er saa stærk, at ikke blot enkelte
(Nationer) Mennesker, men endogsaa hele
Nationer lade sig beherske af den.

Romerne efterlignede Grækerne, der stod
paa et højere Kulturtrein, og Virkningerne

deraf var, at den græske Kultur vandt
Fuldgang hos dem. De romerske Digt-
ere efterlignede de græske. Virgil, Horats og
andre skrev deres udbøddelige Hesteværker
Billedhuggere, der søgte at frembringe no-
get efter de store græske Kunstneres Arbejde
som Modeller, fremstod. Alt fik et høje-
re Svung, og Romerne vare for den Tid
ikke blot Forstandsmænd, men fik
Længsel for de skjønne Videnskaber og Kunst-
- Da de kom i Berøring med Orientens
Folkelag, indtraadte et Omvæltning. Derfor
re, som ^{i Orienten} havde tilbragt stor, kunne ikke
undvære Gæsterlandernes yppige Levemaade

Den blev mere og mere almindelig, og Virk-
ningen var, at det store Rige styrte de sam-
men.

Ligesom det i Oldtiden gik Romerne i
Berøring med Grækerne og Gæsterlandene,
saaledes er det ^{resten af} gaaet, i den nyere Tid. Da med andre
Italienerne i det 16de Aarhundrede gjenem-
støvede alle Arbejder, udsatte Belæmninger
for hvert Fund af Skrifter fra Oldtiden og lige-
saa flittig studerede de fundne Skrifter, for
at erhverve sig saa stor Kundskab som mu-
lig om deres Stammefædre, efterlignede
først Nabolandenes og senere de andre Landes
Beboere dem. Derved udbredtes den klassiske

Dannelse over hele Europa. - Men Skadelig-
maa man sige, Efterlignelsesdriftens ^{Virkninger vare} ~~gjorde~~, da
hvert Ulf i Europa indrettede alt paa
samme Fod, som Ludvig, den 14de Ulf var
indrettet paa. Læffardige Læder og Fornøjelses,
syge greb omkring sig og vendte ^{sig} fra alvorlige
Forretninger, saa at Sædelighedens bedste Støtte
røkkedes.

Efter at have set Efterlignelsesdriftens Virkninger
paa hele Folket, ville vi betragte dens Virk-
ninger paa det enkelte Menneske. Den viser
sig hos ham paa samme Maade; baade de
gode og onde Virkninger kunne eftervise.

Barnet hører den voxne tale og ønsker selv

at kunne det. Efter kort Tid fulde snabben
det selv af al Kraft. Ligeledes ser det Fader eller
Moder løse, og Efterlignelsesdriften rejser sig da
i al sin Stykke. Lyden, der driver Værket,
følger med, og Virkningerne ere gode; onde
blive de, naar de udspringe fra Efterlignelsen,
driften i Lydens Tjeneste.

Saa længe Mennesket kun efterligner, hvad
der er godt, ville Virkningerne blive gode,
i modsat Tilfælde, onde.

Adolph Peteren

N Klasse

Dansk Stil

Georg Kinck

Grønland og Grønlanderne.

Foruden af Danmark bestaar det danske Rige ogsaa af nogle Bilande, nemlig Færøerne, Island, Grønland og de vestindiske ^{Øer} ~~Øer~~.

Ofte. Blandt disse vil jeg her nærmere om-
tale Grønland, som er det største ^(Bilanden) ~~(af)~~ ^(af) ~~(af)~~,
men langt fra det vigtigste.

Af Form dannes Grønland en Trekant, hvis Sydspids er Kap Farvel eller Statensbuk. Om dets Størrelse kan man ikke sige noget be-
stemt, da man ikke véd, hvor højt det
strækker sig mod Nord, men man anta-
ger, at det maa være c. 40000 Π Mile stort.
Af hele Landet er kun Kysten, og det næst

ten kun den vestlige, tilgængelig og beboelig, da hele det indre er opfyldt med Ismasser, som kunne bugte sig op og ned, og under hvis Overflade der kan findes dybe Kløfter, saa det er meget vanskeligt og farligt at ferdes der. Oftere løsrive nogle af disse Ismasser sig, falde ned i Havet og kunne med Strømmen drive langt mod Syd. I Modsetning hertil kan Kysten have gode Græsenge.

Uagtet Kap Farvel ligger paa samme Breddegrad som Kristiania, er der dog stor Forskjel paa Norge og Grønlands Klima. Medens Norges Havne aldrig fryse til helt

op til Nordkysten, ere Grønlands Havne tilfrosne den største Del af Aaret. Dette kolde Klima bevirkes for en stor Del af visse Strømninger. Ved Vestkysten af Grønland er der en Strømning, som kommer nordfra og medfører meget Is, som kaldes Vestisen. Fra Havet nord for Sibirien kommer ogsaa en Strøm, der ligeledes medfører meget Is. Dermed medføres den Frøe. Af dette kolde Klima følger, at Plante- og Dyreverdenen maa være fattige. Af Planter findes foruden Græsarten kun nogle meget smaa. De Træer, som findes der, blive ikke høje, men slynge sig for det meste hen ad Jorden. Polarvildt bliver

kun en Tomme høj. Af Dyrearter findes for
den de, der ere indførte af Europæerne, Polar
ræven, Polarharen og Isbjørnen. I Havet le
ves i L. og H). Hundene benytte Grønland
ne til at trække deres Klæde hen over Isen.

Indbyggerne i Grønland ere Eskimoer. Af
danske findes der 200000. Grønlanderne leve
især af Jagt efter Sæler, som næsten levere dem
alt. Deres Hud benytte de som Klæde, deres
Kjød og Tran som Føde (deres Tran desuden
til at brænde i Lampes), deres Lerer til Røt
s. s. v. Paa deres Kajakter sejle de ud paa
Isen og dræbe Sælerne, ~~alts~~^{og} kjøre paa deres

Klæde, der ere forspændte med Hvide, ^{de} her o
ver Isen. Hvad Religionen angaar, s
Grønlanderne kristnede i det sextende. Sa
hundrede af den norske Præst, Hans Egede.
Deres Oplysning staaer kun paa et faat Trin,
af hvilken Grund man ikke har turdet fi
give Handelen, som drives af danske. Af
Kolonier maa navnes Julianehaab og Godt
haab mod Syd og Upernivik, der er den nord
ligste Koloni i Landet.

Den

IV Klasse

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen 1883

af

Anton Lind.

Grønland og Grønlanderne.

Grønland blev opdaget af nogle Beboere paa Island, som sejlede hjemme fra, for at finde et Sted, hvor de kunde leve bedre. De kom da til et Land, som de kaldte Grønland. Herfra kom de til den nordlige Del af Amerika, som blev opdaget lang Tid, før Kolumbus kom til Amerika.

Grønland er nu Danmarks Ejendom, hvor der føres megen Handel. Det ligger ved Amerikas Nordøst Kyst, men det er skilt derfra ved nogle Sund. Det er meget stort, men den inderste Del deraf bestaar kun af Is, hvor der ingen Mennesker kan bo. Derimod er Kysterne beboede.

er isar Festkysten, hvor der findes de fleste Kola-
nier. I den inderste Del kommer der meget sjæ-
lden Mennesker, da Isfloden er meget ujævn
og fuld af Kerner, som ere meget dybe. Herfra
kommer den største Del af de mange Isbjørge
som drive omkring i Havet, idet de rive sig lø-
s fra Fastlandets isen. Grønland indeholder ogsaa
nogle enkelte Mineraler, f. Ex. Grafit og Kryolit.
Grafit bruges til Blyant, men Kryolit er kun
kommen i Brug i den senere Tid. Af Pattedyr
er der nogle enkelte Rensdyr, som skraave i Sneen
for at faa det Græs eller Lav, som er under
den. Af Rovdyr er Polarbjørnen eller Isbjørnen og
Solarræven de vigtigste. Et andet Pattedyr er

Norskus oven Af Fugle ere Søfuglene de vigtigste,
som flyve omkring ved Kysterne i store Flok-
ke. Af Planter findes der nogle Lyngarter, hvis
Blomster Beboerne spise som Middele mod Skørbug.
Beboerne i Grønland ere især Eskimoer, nogle
smaa Folk, som bo i Telt om Sommeren, men
i Jordhytter om Vinteren. Deres Telt ere overtruk-
ne med Salthunderskind og ere meget bedre ind-
rettede end deres Vinterboliger. Til Bolig om Vinte-
ren grave de et Hul i Jorden, og af den Jord, der
kastes op, lave de en Vold omkring Hullet. Taget
er belagt med Isræstøv. Indgangen til denne
Bolig er meget lille, og man maa krybe paa
alle fire, naar man vil derind. Inden i den bran-

der en Tranlampe, som kun giver et meget dæm-
ligt Lys. Luften derinde er heller ikke god, thi
Lampen øser meget stærkt, og desuden koger
de Tran derinde, som ikke lugter godt. Til
Lenge bruge de Jordbænke, som ere dækkede
med Sælhunderskind. De leve af Jagt paa Sæl,
kvaler og Hvaler og af Fiskeri. Til denne Jagt
have de smaa, lette Baade, som ere luftatte.
Handen sidder niest i Baaden, med Sælhundets
skind snåret fast om sig, for at Vædet ikke skal
komme ind i Baaden, thi det sker ofte, at de
valter. I den ene Ende af Baaden er der en Stær-
penn, som er fastgjort til en lang Snor, som
er snåret om en let bevægelig Palle. I Enden af

Snoren er der en Blære, for at man kan se,
hvor Sælen eller Hvalen bliver af. Når de have
fangt en Sæl eller Hval, bruge de alt af den.
Skindet bruger de enten til at klæde sig i eller
overtrække deres Telt eller Kajakker, ^{med} som de ellers
Baade kalder, ~~xxxx~~. Spækket koger de og bruger
det enten til at brænde eller spise. Inuenerne lave
de Snore af, og (Kia) Benene lave de forstjil-
ligt Redskaber. Eskimoerne have ogsaa stor
Nytt af deres Skind, som de bruge til at trække
deres Slæder, naar de skal ud paa Isen. For
en Slæde er der altid flere Hunde, men foran
dem er der én, som er bedre dresseret end de
andre, thi de ere næsten vilde. Saadan er

Slædefart gaar meget hurtig, thi Hundene løbe
altid i Salen. Disse Hunde ere meget dristige, og
naar de møde en Bjørn, fare de løs paa den,
men da gaar der mange af dem til Grund,
thi Bjørnen biter godt fra sig og slaar med
sine Labber. Disse Hunde ere meget magre om
Vinteren, men om Sommeren se de bedre ud.
I den senere Tid er der kommen nogle civiliserede
Folk til Grønland for Handels Skyld, men end
nu er største Delen af Indbyggerne Eskimaer.

H. M. M.

Handwritten text, possibly a name or address.

Iver Pedersen.

Grönland og Grönlanderne.

Danmarks Besiddelse i Grønland er en Lægenhed,
der udelukkende gælder Grönland, der ifølge deres Sælg-
sætelse eller hore til Amerika. Grönland, der ligger
i Nordamerikas Færd, skild fra, Grönland og
Færøerne og de Lægenheder, (Lægenheder), som bestaar
ligeledes af flere Gælder, der tilværelsen har en Størrelse
af 100000000. Størrelsen heraf er ukendt, og kun
Værdigheden fra Kjøbenhavn til nord for Grönland
som en mindre Del af Grönland er ukendt.
Ligeledes det indre Størrelse af Grönland, Grönland.
Ligeledes, der gælder det som uendeligt og bestaar fra
Lægenheder
Ligeledes, der denne Grönlandes Lægenheder for en stor Del af
Lægenheder, i det Kampens Lægenheder om Grönland

indfødte Befolkning. I alle rigene, især i de
Kjøppeland der beboes af naturlige Børn
hvilke er en stor Gavn for Landet. Endog
de i deres smaa Lette Børn, Kjøbmand, Jøge

for Selvfølgelig er indfødsiden ogsaa for
eller i de deres (Kjøbmand) for de fleste
at skaffe sig Bødder, og alle i sine forvordne
hjemmer for Selvfølgelig er indfødsiden
deres hele Livet. Af selve for de alle deres
Læs forvordne: Skindet bringe de til Klæder,
Kjortel til Fod, Brænde til Belysning
rest. Ligeom Kantskatsene er indfødsiden
den til Skat og Indtægt, og hos Familien
aldrig flere af deres Gode. Ved Bødder og Brænde

for Selvfølgelig er indfødsiden ogsaa for
eller i de deres (Kjøbmand) for de fleste
at skaffe sig Bødder, og alle i sine forvordne
hjemmer for Selvfølgelig er indfødsiden
deres hele Livet. Af selve for de alle deres
Læs forvordne: Skindet bringe de til Klæder,
Kjortel til Fod, Brænde til Belysning
rest. Ligeom Kantskatsene er indfødsiden
den til Skat og Indtægt, og hos Familien
aldrig flere af deres Gode. Ved Bødder og Brænde

for Selvfølgelig er indfødsiden ogsaa for
eller i de deres (Kjøbmand) for de fleste
at skaffe sig Bødder, og alle i sine forvordne
hjemmer for Selvfølgelig er indfødsiden
deres hele Livet. Af selve for de alle deres
Læs forvordne: Skindet bringe de til Klæder,
Kjortel til Fod, Brænde til Belysning
rest. Ligeom Kantskatsene er indfødsiden
den til Skat og Indtægt, og hos Familien
aldrig flere af deres Gode. Ved Bødder og Brænde

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen 1883

af

Niels Aa. Thomsen.

Grønland og Grønlanderne.

Af vere nordlige Bilande, der omfal-
ter Færøerne, Island og Grønland, er
Grønland det nordligste og tillige
det største. Grønland ligger ikke
langt fra Nordamerika og Baffins-
landene, hvorfra det skilles ved
Baffinsbugten. Det er helt om-
givet af Vand; dog ved man ik-
ke, hvor langt det strækker sig i
mod Nord, thi hvor langt man end
er naaet op, har man dog ikke set
andet end den udstrakte Is. De De-
le, som man kjender af Grønland,

har man anslaaet til 40000 a. Mile. Grønland dannes omtrent en Trekant, der imod Syd ender i Kap Farvel. I det Indre af Landet findes uhyre, uoverskuelige Ismasser, Indlandsisen, hvilket foraar, siger, at Indbyggerne ikke kan bo der, hvorimod de maa opholde sig ved Kysten, hvor der er mildere. Deres Ismasse, der kan være meget høj, naaer paa mange Steder ud til Havet, og det kan da ofte hændes, at store Dile af den løsriver sig og falde ud i Ha. vet, de danne da de saakaldte Isbjerge, som derpaa drive mod Syd. Det er naturligt her umuligt, at der kan være Træer, og der findes kun lavtvorende Planter. Af Fjeldsdyr og Fugle findes der derimod en Del, og der drives ogsaa Jagt paa dem. Det eneste Husdyr, som findes der, er Hunden, der bruges til at trække Eskimoernes Slæder. Som tidligere omtalt bo Grønlanderne ved Kysten, hvor de leve meget usselt. Om Vinteren bo de nemlig i Jordhuse, hvor der kun findes et Værelse, i hvilket de baade tillave Maden, sove, arbejde o. s. v. Deres vigtigste Næringsvej er Fiskeri, der fanges isar

Sæler, paa hvilke Jagten drive³ baade
med større Baade og Kajaker, med
hvilke sidste Døngene tidlig øve sig.
Sælerne giver dem næsten alt, hvad
de trænge til. Huden bruges saa-
ledes til Klæder; endvidere paa de af dem
Tran i stor Mængde, som de bruge
baade til Lys og Varme. Ligesom Indbyg-
gerne paa Fæverne og Island høre til
den lutherske Kirke, saaledes høre Grønlan-
derne ogsaa dertil. Evangeliet's Forkynder var
her Hans Egede, der derfor er bleven me-
get berømt.

Dansk Stil 4de Klasse

H. Lange.

Grønland og Grønlanderne.

Grønland hører til vore nordlige Belande, og er, saavidt man har skjønne, omtrent 90000 Q. Mile stort. Allerede tidlig blev Grønland opdaget af danske Seemand og kom i Handelsforbindelse med Danmark; men under den sorte Tid standsede Forbindelsen, og Grønland laa upaaagtet hen, indtil Hans Egede drog derop for at kristne Indbyggerne. Missionsværket lykkedes, og der sendtes stadig flere og flere Præster til Grønland, og Hensigten blev, at der nu kun blev nogle enkelte Hedninger paa ^{Isst} Vestkysten.

Paa begge Sider af Grønland er der en Lav

Kyststrækning, men indenfor haver Landet
sig op til guld, ~~og~~ ideo of som yngre Sommer-
her, der er meget vandskeje og færlige ^{og} fær-
des over; thi der er faldt af Sneen, i hvilke
man, naar de er betrukkede af et tyndt Lag
Is, let kan falde. De af Sommeren saa
frygtede Isbjerge stammer fra Sommeren, der
om Sommeren med veldigt Brag styrted ind i
Fjorden og knive sig ind i Isen. Grønland naar
i sine højeste Punkter 6000 Fod. Plantewerden
paa Grønland er meget fattig. Der findes næsten
kun nogle lave Planter som samt Polarvildt,
der kan bliver i en Sommer ^{lang} Tid.
Af Sommeren findes Isen hos Europæerne,

samt Hensigt, der tillige lever vildt. Herunder
holder i hvidekammet Fjeldene og kuyllis isen
til at bække Isen. Af vilde Pattedyr findes
Isbjørnen, den nordamerikanske Ulv, Polarhæn-
de og Polarrev. Deres Skind anvendes som Tæppe
Fuglene er isen Sommerfugle, især Isfugle,
Alken og Fjister. Tillige har Havet stor Rige-
dom paa Salthunde og Fisk. Da der paa begge Sider
af Grønland ligger arkiske Sommer, der med
fjere store Sommer, men Klimatet vare meget
koldt, og selv ^{med} Statenshuk, der ligger paa en
me Bredde som Bergen, er H. Vinteren ret
delvis streng. Om Sommeren kan der dog vare
ret godt og mildt paa Vestkysten.

Grønlanderne, som høre til Eskimøerne, maa
paa Grund af det stränge Klimate og de
korte Frembringelser være meget forhaard-
føre og nøjsomme. Der ^{findes} Sommeren to de-
i Jædebytter, der oplyses og varmes af en under
Løftel hangende Tranlampe, som ^{findes} ~~findes~~
i Tælle af Salthunderskind. Sammen med Sko-
lange med Hjorter, om Sommeren i Baade, om
Vinteren i Slæde. Grønlandernes vigtigste Uds-
ringssøge ere Salthundersfangst, Fiskeri, Fugle-
fangst og Markoffelavl, som byttes ret godt.
Salthunden jagtes mest i Kajakke, meget lange,
og smalle Baade, der ere beklædt med Søl-
hunderskind, og helt overdækkede med Urdte.

^{Selv}gølse af de Hval i Middels, brokklarsden udden.
Korvete sig frem med stor Hurtighed og Behæ-
dighed, draber han Selen, naar den kommer
op for at sænke, enten med Riffel eller Kan-
non. Dette Dyrs er næsten en Livsbefrugter for
Grønlanderne. Dets Hvid spises, beledes Sommeren,
der tillige bruges til Belysning og Varme,
og Skindet bruges til Tælle, til ~~der~~ Kajakker,
samt endelig til Beklædning. Fuglene, som i
store Mængde nye arter paa Strandsbredder eller
paa Tjældene, frøtage de Løgne ofte under Livet.
Da Grønlanderne leve under en ugunstige For-
hold, er det en selvfølge, at Folkemængden
ikke kan være stor. Der findes ogsaa i det Høje kun

10000 Mennesker. De vigtigste Nybygger ere Juliane
haab og fædthaab imod Syd samt Godhavn,
Nordgrønland. Langst mod Nord ligger Upernivik.
Fra disse Staaerplæder sker ^{Udførselen} Handelen, der dog
endnu lides af Danmark, ^{som} der ligeledes for en
stor Del forsynes Grønlandene med de Livsfornöden-
heder, som Landet ikke selv frembringer.

IV Klasse.

Dansk Skil

ved

Halvaarsaamen i Aaret 1883.

for

Niels. H. Anthonisen

Grønland og Grønlanderne.

Grønland ligger ved Nordamerikas Nordøstkyst, adskilt derfra ved Davidsstrædet og adskilt fra det øst for liggende Island ved Danmarksstrædet. Dets Sydspids, Kap Farvel eller Haken, ligger paa samme Breddegrad som Kristiania, men hvor langt Landet strækker sig mod Nord, og hvor vidt det bestaar af et sammenhengende Fastland eller ej, vides ikke. Thi saa langt man er kommen mod Nord, har man kun truffet paa udstrakte Ismarker, hvoraf hele det indre Grønland er opfyldt. Men efter de Kystomruds, man kjender, har man sluttet sig til, at Grønland maa være c. 400000 Mile

stort. Jordbundens Beskaffenhed er, for saa vidt man kan domme derom, af samme Art som paa den skandinaviske Halvø. Helt Landet bestraaes nemlig af Sneisgranit, der kunde paa enkelte Steder er dækket med Muld. Ligesom paa den skandinaviske Halvø findes paa flere Steder Mineralier, saasom Kobber, Bronskul, Blyant og Kryolit, men disse Mineralier ere af lidet Vigtighed for Grønland, fordi Landet er saa utilgængeligt. Paa Grund af det barske Klima er Floraen i den sydlige Del af Landet, og foruden Græsser findes paa Klipperne Fyrtulsa, Blaa-bær og andre Lyngarter. Korn kan ikke trives i Grønland, men paa nogle Steder dyrkes Røer og Kartofler. De vilde Dyr, der findes i Grønland, ere navnlig Fjeldsdyr, og heraf kan nævnes Rensdyret, Polarrevnen og Polarharen, den nordamerikanske Ulv og Moskusoxen. I Havet ved Kysterne leve mange Sæler og Hvaldyr, ligesom der paa Klipperne ved Havet findes en Mængde Søfugle.

Ommod Aaret 1000 blev Grønland opdaget af Erik den røde og beboet af Nordmænd. Disse blev senere udrøddede af Eskimoerne, der kom fra Nordamerika, og som endnu bebo Grønland. Da Landet staar under

dansk Høredømme, findes der nogle faa Hun-
drede danske i Kolonierne Julianehaab, Godthaab,
Godhavn og Kpernivik, der alle ligge paa Vest-
kysten. Grønlands Beboere tælle 10000 i alt.
Eskimotenes vigtigste Næringsveje ere Jagt og
Fiskeri, og de ere ogsaa meget dygtige til disse
Beskæftigelser. Jagten drives især langs Kysten
efter Sæler, af hvis Skind Eskimotene lave Klæ-
der og Skøvler, og af hvis Kjød de spise, og hvis
Frem de bruge til Belysning og Larme. Om
Sommeren gaar Grønlanderne paa Jagt i
sin Baad, der kaldes Kajak, og som kun
kan indeholde én Person. Naar Grønlanderne
siddes i sin Kajak, ser det næsten ud, som
han var fastgroet til den; thi kun Overkro-
ppen rager ovenfor, og Kajakken dækker det
øvrige Legeme saaledes, at Vandet ikke kan
bringe inddertil. I Hønderne holder han
den lobbladede Nøse, ved Hjælp af hvilken
han ror Baaden fremad. Fast ved ham ligger
Harpunen, der er befestet til en lang, tynd
Line. Naar han har fanget en Seel, spænder
han den fast oven paa Kajakken og sejler
hjem. Om Vinteren derimod sker Jagten paa
Isheden, der er forspændt med 6 à 8 Hundes.
Foruden Kajakkerne have Grønlanderne
ogsaa nogle større Baade, de saakaldte
Korebaade, i hvilke de sejle fra det ene

Sted til det andet paa Kysten. Om Sommeren
er det temmelig varmt, og da bo Grønlænderne
derne i Telte af Selhunderskind. Men om
Vinteren, da det er lidende koldt, bo de i
jordhytter, ind til hvilke der kun føres
en smal Abning, der tillige tjener som Røg-
hul. I disse Hytter er ^{der} Saa dan Stank af det
halvraadne Selhunderkjød, der tjener ^{de} dem
til Føde, at andre Mennesker ikke kunne
opholde sig i dem. Den osende Tranlampe,
der hænger under Loftet, og som baade skal
lyse og varme, gjør heller ikke Luften i
Hytten behagelig. De fleste Grønlænderne
ere nu til Dags kristnede, da der stadig

holdes Missionærer deroppe, og de kunne for
det meste læse og skrive. Paa Grund af Grøn-
lændernes lave Standpunkt i det hele ta-
get, er Handelen (med ^{den} Grønlænderne) ikke
frigiven, ^{men} og den drives for den danske Stats
Regning og under dens Ledelse. Grønlænder-
nes vigtigste Handelsgjenstande ere Fels-
værk og Tran, som de faa byttede med andre
Værer.

Den 14de December 1883.

III Klasse.

Dansk Sprog

ved

Halvaarsexamen i 1883.

O. Schmidt.

Grønland og Grønlanderne.

Blandt vor verdige Belands er Grønland det, der strækker sig længst mod Nord. Man antager, at det bestaar af flere Øer, hvis Størrelse man anslaar til 400000 Mil. Mod Syd afligger Grønland i Bredder og danner Sydøstens Kap. Færel. Skjont Grønland har en stor Udstrækning, er det dog meget lidt beboet. Kun Vestkysten er beboet; thi længe med Østkysten løber de kolde Strømminger, der komme fra Ishavet, og som medfører altsfor stor Kvalde, Den vestlige Kyst, der er beboet, er temmelig lav, overimod Lav. det hæver sig ind mod Midten, hvor Skjædet det hæver sig til en 5000 Fot. Det indre bestaar kun

af 4, der daaer er en sam menhangende Hæue, hvor
der findes brede og dybe Kløfter, der gjør det for-
lygt at ferdes der. I Sommermaanederne, naar
Icen smelter, fremkommer der Strømme, der
løbe ud i Havet, og som ofte medføre store
Højfælde med sig. Disse Højfælde ere meget far-
lige for Sefladien, da Iisbe let kunne blive
skruede inde mellem Icen, og maaske blive
kvisete. Planteverdenen er meget ringe.

Af Planter kan man nævne Quergulde, der
kun bliver 1-2 Tommer høj, men den har dog
ikke nær saa stor Betydning, som flere
Lugplanten have, da nemlig dens ubjorte Stæng-
de er, en et fortrinligt Fødemiddel. Læu-

det's Dyreverden er meget rigere end det's Plan-
teverden. Af Landpattedyr kan man frembrin-
ge Reasdyret, Maskusoxen, Polærreven, Isbjør-
nen og Hundsen. Reasdyret er ikke Hæst
der, som de ere i enkelte Lande, men de vane sig
ofte i store Stokke paa Tømmerne. Hundsen
er derimod et Hæstedyr og har stor Betydning
for Folket, idet de nemlig bruger dem som Trek-
dyr og ved at lade dem brække dees Hæder.

De vigtigste Hæstedyr ere Hvaler og Selve, og af
Fugle findes Manger og andre Hæstfugle.
Grønland blev opdaget af Erik den røde, der
kom fra Island, for næsten 1000 Aar siden.
Men de Nordboers, som nedratte sig der, blive

angrebet og efterhaanden drabte af de ind-
fødte. Under Kussian den 4de Regering blev
Jens Munk sendt derop for at forny Fortbe-
delser, der var øjeblik. Senere blev Hans Egede
sendt derop for praktiske Kristendommen
der. Den Del af Indianerne, som bo der og paa
de omkringliggende Øer, kaldes Eskimover.
Den bredeste Del af Gronland er c. 2000 Aar
og har antrent 1000 Indbyggere. Af Lina-
byerne ligger Ybrauchaa og Godthaab i den
sydlige Del, hvorimod Upernavik er den
nordligste By. Eskimoverne eller Grønlæ-
derne ere sammelig imaa af Væst, hvor
for de ogsaa kaldes Skroalingerne. Dyre-

veddem ogsaa næsten alle, hvad Gronlænder-
ne behøve. Salomon Skind brugte de til Klæder,
til at lave Tæppe og Baade af. Deres Fide faar
de udsukkende fra Salomon. Hvedgræsset
af Salomon, af hvilke de ogsaa faar Trau til
deres Lampen. Til Jagten paa Salomon brugte
de Hæjgarnet. De sejle de altid i smaa Baade,
der ere saa lette, at en Mand let kan bære dem,
hvormed de hvilde de forfølge Byttet. De
ser bruge de næsten det ikke, de findes
skrammer Dyrene. Deres Hus ere om Læ-
muren. Tæppe, om Vinteren forskudde
derne ere sammelig imaa af Væst, hvor
for de ogsaa kaldes Skroalingerne. Dyre-

II Klasse

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen 1883

for

Torvald Filskov.

"Hvad jeg oplevede,"
fortalt af en skibbruden Sømand.
Da jeg var 14 år gammel, kom jeg
for første Gang ombord paa et Skib,
som skulde gaa til Spanien efter en
Ladning Vin. Dette var min første
Rejse, og jeg opfattede mig meget
"ver en Gang at kunde faa Lyfelig"
hed til at prøve en Storm. Da
vi kom ud i den spanske Sø, fik
jeg mit Gæske opfyldt, thi vi bleve
overfaldne af en stærk Storm tillige
med Tunge. Det var noget helt
andet, end jeg havde forestillet mig;

thi ved ethvert Vindstød, krænges,
de Skibet helt over til Siden, og
Søen skyllede ind over Dækket. Jeg
blev nu frygtelig angst og gav mig
til at græde, men Skibsfolkene opførte
de sig af mig og sagde, at jeg ikke
skulde være bange, Skibet skulde
nok klare sig; men i hvor sikre
de end vare i den Tro, at de ikke
ville strande, stødte vi dog imod
en Klippe, som ragede lidt op
af Vandet. Da det blev klart, at
vi maatte synke, satte vi Baadene
ud, og naaede lykkeligt Land. Noget

efter fik jeg igjen Hjere med et andet
det Skib, som skulde gaa til Rus-
land efter Kamp. Paa denne Tur
hændtes der intet mærkeligt. Noget
tar efter strandede jeg igjen paa Fyl-
lands Vestkyst, men ogsaa her blev
jeg frelst, og dattede skylder jeg især
Kystboernes Uforsædthed. Vi sad
nemlig fast paa den yderste Revle,
og Søen var nær ved at slaa Skibet
i Stykker. Baadene kunde vi ikke
faa ud, og da vi prøvede derpaa,
bleve de knuste mod Skibet, men
havde der ingen Redning været,

hvis Kystboerne ikke havde været saa
drøstige at stige i Redningsbaaden
og forsøge paa at naa ud til Vraget.
Vi saa med forfærdelig Spænding paa
det lille Fartøjs Bevægelser, thi hele
vores Livshaar beroede jo paa det,
men kyndige Hænder førte det,
og det naaede ud til os. Vi stige
hurtig ombord i det og naaede lyk-
kelig Land, lidt efter gik Skibet
i Stykker. Siden den Gang har
jeg gjort mange Rejser, baade til
Amerika, Ostindien og til de fleste
Lande i Europa. Den sidste Rejse,

jeg har gjort, var til Ostindien.
Dengang var Lues Kanal ikke saa
meget brugt, som den nu er, og
vi sejlede derfor syd om Afrika.
Da vi kom til Afrikas Sydspids,
måtte vi ligge en hel Maaned og
kunde ikke komme frem for Mod-
vind. Endelig vendte Vinden sig,
og vi sejlede ud fra Kapstaden, men
da vi vare komne nogle Mile fra
Land, blev vi overfaldne af en
Storm, som drev os flere hundrede
Mile ud i Atlanterhavet. Træ-
anten begyndte at blive knapp og

der blev ogsaa Vandmangel. Endelig
naaede vi igjer Kapstaden, hvor
vi indtog Proviant og Vand og
fik Skibet istandgjort, thi det had
de lidt meget af Stormen. Efter
at have faaet det gjort, fortsatte
vi Rejsen, og naaede endelig Indien,
uden at der haadte os noget videre
maerkeligt. Her laadde vi Skibet
med Teber, Kulliker og alle Slags
Krydderier, og efter at vi havde endtøget
Proviant og Vand, gav vi os paa
Hjemreisen. Vi naaede Europa og
solgte vor Ladning i London, Derpaa

begav jeg mig hjem til Danmark,
hvor jeg vil leve, indtil jeg dør.

Kon. v. Jy.¹⁷

Danske Stil.

for

Laurits Andersen

II Klasse.

„Hvad jeg oplevede,“

fortalt af en skibbrudens Mand.

Hjemme hos mine Fader gik det lystigt
til, og alle vare glade ved min lykkelige
Tilbagekomst fra Amerika, hvor det
Skib, hvormed jeg rejste, var strandet.

Tusender spørgsmaal om mine Eventyr
kom til mine Øren, men jeg besvarede
dem ikke, thi jeg tænkte paa alt andet.

Endelig sent paa Aftenen fik de mig
til at fortælle min Historie, som om-
trent lod saaledes: „I ved alle, at for
omtrent $1\frac{1}{2}$ Aar siden rejste jeg til Kjø-
benhavn, hvor jeg fik Lyre paa et af de

største Sejlskibe, som sejlede paa Amerikas Kyster. Et Par Dage efter min Ansettelse paa Skibet, sejlede vi til Amerika efter en Ladning Korn. Vi sejlede i et Par Uger, uden der hendtes mig noget mærkeligt; vi havde bestandig roligt Vejr, og Skibet skød en jævn Fart henad Havfladen. Men en Dag blev det pludselig vindstille, Bølgerne lagde sig, Sejlene hang slæpe med ad Naerne, og Skibets Fart aftog synlig. Det bragte Liv paa Dækket. Sejlene hejsedes ned, og Roret bandtes fast, og ingen murter Lang hørtes læ-

ger; thi alle vidste, at der om kort Tid vilde rejse sig en Storm. Pludselig brød Stormen løs med en saadan Magt, at Skibet krængede helt over paa den ene Side og drev som et Fjer om paa Bølgerne. Stormen kunde vel have raset en halv Dag, da vi i det fjerne opdagede Land, som Skibet i rasende Fart førtes henimod. Pludselig lød der et Brag, som overdøvede Havets Larmen. Matroserne udstødte et Skrig og ilede til Baadene, thi Skibet havde faaet et Læk; jeg skyndte mig at komme med, og snart sad vi i dem. De to

stærkeste Matroser greb Stærene i hver
Baad og roede hurtigt mod Land, men
da vi kom i Nærheden deraf, kom en væl-
dig Bjaadso' paa Siden af Baaden, og
den kantede. De fleste Matroser kunde
svømme, og enhver søgte at frelse sit eget
Liv. De fleste naaede ikke Land, og det
lykkedes kun jeg tilligemed et Par andre
at faa Fodfæste og krybe højere^{op}, for at Bøl-
gerne ikke skulde skylle os tilbage. Da
vi havde hvilet noget paa Strandbredden,
gik vi noget længere ind i Landet og
opdagede til vor store Glæde en Lands-
by i det fjærne. Did (stj) rettede vi vor

Lang og Kom ogsaa derhen ved Aftenstid.
Det første vi gjorde var at finde os et
Herberge og faa noget at spise, og da vi var
re færdige dermed, gik vi til Sengs for at
hvile efter Dagens Anstrængelser. Den
følgende Dag kjørte vi til den nærmeste Sta-
tion, som ombredt laa de engelske Midler,
hvorfra vi med Toget kjørte til en Kyststad.
Her saa vi en Dampers, som skulde rejse til England
næste Dag. Vi gik om Bord og naaede lykkeligt England,
hvor mine Kammerater tog Huse, hvorimod jeg
rejste Hjem. Da de havde hørt min Historie, gik
vi til Sengs, efter at have en udbragten Skaal
for min Sundhed.

Laurits Andersen

Dansk Stil

VII^a Kl.

Fritsche

27
"Hvad jeg oplevede," fortalt af en Eskilbrud
den Sømand.

Engang opholdt jeg mig paa Vestkysten af Jyl-
land i Nærheden af Jammerbugten og boede
hos en af de fattige Fiskere. En Aften, da jeg
sad og snakkede med de venlige Fiskerfolk, og
vi sad og saa paa Havet, som var i stærkt
Opør og vredt kastede sine frygtelige Bølger
skummende mod Kysten. Pludselig syntes jeg i-
gjennem Stormens Tvinen at høre et klagende
Skrig. Jeg vilde vride mig om mod Fiskeren for at
spørge, om han ogsaa havde hørt det; men han var
allerede faret op og var ved at trække sine tyk-
ke Tråje paa. Vi skyndte os ned til Strandbrede,

Kysten og lyttede, om Skriget, som ganske sik-
kert hidrørte fra et Menneske, ikke skulde gjen-
tage sig; men forgjæves, der var intet at høre u-
den Havets Brusen og Stormens Hvirnen og de
skrigende Søfugle. Lønge søgte vi efter, om
der ikke skulde findes Resterne af et Skib eller
nogle af de skibbrudne. Vi vare allerede ved
at gaa tilbage, da vi tæt ved os hørte et gjen-
nemtrængende Skrig. Vi gik efter Lyden og
saa nu et Menneske, som laa og kjæmpede med
Strømmen. Fiskeren kastede et Tøv ud til ham,
thi Fiskerne have gjerne et Tøv med sig, naar
de gaa ud en saadan Dag, og ^{det} som kan være
dem til stor Nytte, som nu i dette Tilfælde, og

det lykkedes os (lykkelig) at trække ham paa
Land, hvor han strax ^{talte} mistede Bewistheden. Vi
tog ham paa vore Skuldre og bære ham til
Hytten, hvor de vaade Klæder bleve tagne af
ham, og han blev svøbt ind i nogle uldne Tap-
per og noget varmt Øl blev holdt ned i Hal-
sen paa ham. Kort efter slog han Øjnene op og
saa sig forundret omkring, og da han var kom-
men lidt til sig selv, begyndte han at tale, og
vi hørte til vor Glæde, at det var en Lands-
mand. Han faldt snart i en dyb Søvn, og da
han vaagnede igjen, var han næsten fuldkom-
men rask. Han spurgte, om han kunde faa
noget at spise, og da han havde tilfredsstillet sig

Sult, satte han sin hen til Alden. Da vi bade
ham fortælle os sin Historie, fortalte han os
følgende: Jeg var Matros paa en engelsk Kina-
farer og tillige Kaptajnens Oppasser, og da
jeg var en lystig Tyr, var jeg godt lidt af al-
le om Bord undtagen af den store Skibskond,
som jeg til, derimod drillede. Da vi vare kom-
ne ned i den spanske Sø, bleve vi overfaldne af
en heftig, ^{Storm} og da Skibet havde for lidt Bal-
last, gik det rundt og tilkunds med det samme.
Jeg var nu saa heldig at falde over Bord strax,
saa at jeg slap for en Dukkert, der kunde have
kostet mig Livet. Kort fra mig saa jeg en sort
Gjenstand dukke op, jeg svømmede derhen og

sik fat i Skibshunden, som til enhver anden Tid
ikke vilde ^{have} tilladt, at jeg rorte ved den. Vi drev
nu med Strømmen, jeg ved ikke hvorhen. Men
da jeg slog Øjnene op, laa jeg i en lun Kabyt.
Jeg spurgte, hvor jeg var, og fik det Svar, at jeg
var om Bord i en dansk Skonnert, som var
paa Hjemreisen. Da Skuden var meget skrøbelig,
er det mærkelig, at den kunde holde Stormen ud.
Da vi kom op i Vesterhavet, blev vi overfaldne
af denne grusomme Storm, og da vi kom ind un-
der Kysten, stødte Skibet paa den ene af Revler-
ne, og (skildte) det skrøbelige Fartøj sank strax.
Alle Folkene om Bord druknede under Forsø-
get paa at svømme til Land; men mig lykkedes

at faa fat i en Bjalke, som holdt mig oppe,
indtil I frelste mig!

II Klasse

Dansk Stil.

„Hvad jeg oplevede,“ fortalt af en skibbruden Sømand.

En Gang, da jeg var i Kjöbenhavn, hørte jeg følgende Historie af en Sømand. Efter at jeg havde gjort mange Rejser til Ostindien, blev det Skib, hvorpaa jeg var, overfaldet af en meget stærk Storm, saad at Mandskabet med Nöd og næppe kom ind til Afrikas Kyst, hvor de fik Skibet repareret; thi det var gaaet i Stykker under Stormen; men da vi efter tre Dages Forløb atter sejlede ud desfra, blev Skibet igjen overfaldet af en endnu stærkere Storm ved Sydspidsen af Afrika,

som forvoldte, at Skibet blev løst, og var
nær ved at synke; men det hjalp, at der
var gode Mandskab om Bord, som pom-
pede af alle Kræfter, saa at de omtrent
kunde holde Vandet ~~ude~~ af Skibet, og
Styrmanden styrede af alle Kræfter i=
mod Land, men da de kun var en
halv Mil fra Land, gik Skibet mere og
mere i Stykker, saa at de ikke kunde
holde Vandet ude. Da de vare blevne
matte alle sammen, gik Skibet i Vrag,
hvorved mange af dem druknede; men
Resten af dem var enten kommen op
paa ^{Masttop} eller paa store Bjælker af Skibet,

hvorpaa de til al Uheld drev ud ad;
men hvor glade bleve de ikke, da de saa
et stort Skib syde hen imod dem. Ski-
bet kom nærmere og nærmere, og til
sidst var det kun hundrede Alen fra
os, men da var der allerede druknet
flere af os, og da Skibet kom helt hen
til os, kom vi op, og sejlede med det
helt ind til Land, hvor jeg tillige med
nogle af mine Kammerater kom paa
et andet Skib, som skulde til Ameri-
ka. Vi kom dertil efter en Maanedes
Forløb, og alt var gaaet godt, ^{men d} Da vi
harde været (den) i Land nogen Tid,

4)
vilde vi en Dag gaa ud at spasere, men
hvor forbaudet bleve vi ikke, da vi saa os
overfalden af en Mængde Bøffeloxer. De
fleste af os bleve dræbte, men jeg tillige
med to andre af mine Kammerater
undslap og kom ned til Skibet, som skul-
de afrejse den samme Dag til Kjøben-
havn i Danmark. Da vi havde væ-
ret fire Dage paa Havet, bleve vi tru-
ede af en meget stærk Storm, men det
blev dog ikke til noget. Efter en Maa-
neds Forløb kunde vi se Danmark, der-
for bleve vi meget glade; thi det ^{var} saa
lang Tid siden, at vi havde set Dan-

mark; men da vi sejlede ude i Nord-
søen, opstod der en meget stærk Storm,
som foraaagede, at vi bleve kastede ind
paa de Revler, som ere paa Jyllands
Vestkyst, hvorved Skibet blev meget daar-
ligt, og derfor kunde vi ikke sejle læn-
gere med det, men blev nødt til at ty
i Land ved Lemvig, hvorfra vi fort-
satte vor Rejse til Kjøbenhavn.

Samuel. Berg.

II Klasse.

Dansk Stil.

ved

Halvaarsexamen i December 1883.

J. Balslev.

"Hvad jeg oplevede", fortalt af en skibbrudten
Somand.

Mine Forældre boede i en Landsby uden for Kjøbenhavn.
Af den Grund kom jeg ofte ind til Hovedstaden og forvante
saa ikke at gaa ned til Havnene for at se paa de smukke
ke Skibe. Her kunde jeg (Hes) mangen Gang staa og
stirre ud paa Søen, indtil mine Øjne bleve saa trætte, at
jeg maatte gaa bort herfra. Da jeg var 14 Aar gammel,
blev jeg konfirmeret og skulde nu selv til at tjene
mit Brød. Mine Forældre vilde helst have, at jeg
skulde være Skousager, men det syntes jeg ikke om,
og jeg foretog dem at gaa til Sø's. Førstningen
vilde min Moder slet intet høre ^{herom} ~~om~~ det; men endelig
gav hun ^{dog} ~~hendes~~ Raader for mine Bønner, og min Fader

agtes godt om, at jeg fik Løen at prøve. Den næste
Dag gik min Fader ind til Hovedstaden for at faa Hylse
til mig. Dette opnaaede han meget let; thi der laa
netop en Dampes i Havnen, som om nogle Dage skulde
sejle til Vestindien med en Ladning Kuld. Hos den fik
min Fader mig ansat som Matros. Alt blev nu bragt
i Stand til min Afreise, og mit Tøj blev sendt ind til
Byen. Jeg tog en kjærlig Afsked med mine Forældre
og lovede dem, at skrive til dem, saa snart jeg
kunde faa Lejlighed dertil. Vejret blev snart saa gun-
stig for os, at vi kunde lette Anker; og det varede ikke
længe, før vi stod for fulde Sejl ud af Havnen. Efter 2
Maanedes Forløb naaede vi til den Cuba, hvor vi skul-
de aflevere vor Kuld for igjen at indtage Bomuld,

der skulde til London. Men da vi vare paa Vjen
imellem Europa og Amerika, begyndte Vinden at slaa
om til Frost og store Tusasser krydsede rundt omkring
i Havet. Jaalangs det ikke blæste meget, kunde vi
nok undgaa Selbjergene, men Skyerne begyndte at trække
hurtigere forbi os, og vi ventede hvert øjeblik, efter
at Stormen skulde begynde. Snart mærkede vi ogsaa,
at Seylene blev grebet af Stormen, og vi skøde en
hurtig Fart. Vi frygtede hvert øjeblik for, at vi
skulde blive knuste af et Selbjerg. Vi undgik dem
dog en Tid; men pludselig stødte et vældigt Selbjerg
ind ad Skibet, saa at Forstavnen splintrede. Vandet
begyndte at løbe ind i Skibet, og Pomperne blev i
en Fart satte i Gang; men vi kunde alligevel se,

at Vandet steg. Vi imøde saa med Skraak den Tid,
da Skibet maatte gaa under, og enhver pumpede saalange,
han havde Kræfter dertil, men Vandet steg bestandig
højere og højere, og vi kunde alle se, at der ingen Red-
ning var for os. En ny Ismaasse stødte igjen paa
os med samme Voldsomhed som den første. Dette
Slag kunde Skibet ikke modstaa, og det sank kort
efter; jeg svømmede rundt omkring mellem
Brædderne; indtil jeg endelig saa Lejlighed til
at svinge mig op paa en stor Plauke. 4 2 Dage
sejlede jeg omkring paa Havet uden, at ~~skunde~~^{skunde}
opdage noget Skib. Jeg var meget sulten, og den
trej³te ³ ¹ ^{Dag} var jeg saa udmattet, at jeg næsten ikke
kunde holde mig fast ved Plauken. Endelig fik

Jeg gik paa et Skib langt foran mig, og jeg begyndte
at raabe og skrige af alle Kræfter. Heldigvis hørte
Folket mig, og de kom sejlende hen imod mig. Efter
kort Tids Fordøb var jeg om Bord i Skibet. Jeg erfarede
svært af Folket at dette Skib skulde gaa til Aarhus,
og at det var ladet med Silke. Vejret var hele Tiden
gunstig for os, saa at vi snart naaede derhen.
Da jeg tog Afsked med Skibets Besætning, og takkede dem
den mange Gange, fordi de havde frelst mig. Jeg
rejste derpaa hjem til mine Forældre, som bleve meget
glade ved at se mig, og min Moder omfavnede mig
paa det hjærligste. Jeg fortalte dem nu min Historie,
og da de havde hørt den, faldt vi alle ned paa Kuo
og takkede Gud for min vidunderlige Redning.

Dansk Phil (bekjend. Prof.)

ved

Hovedexamen i Juli 1883

af

Mr. Niels

Nordmandernes Erobring.

I Slutningen af Oldtiden og Begyndelsen af Middelalderen høre vi om vilde Skarer, som fra de tre nordiske Riger drog ud paa Styndringstog. De kaldtes under et Navn Nordmander eller Vikinger og deres Tog Vikingetog. De tre Folkelag havde hver sit Maal for deres Tog. Saaledes drog Svearne mod Gardsrige, Nordmandene sædvanlig til Grænserne, Skotlanderne, og Lyderierne og Island, medens Danerne vendte sig mod England og Frankrig. Overalt, hvor de kom hen, udbredte de Ødelæggelse og Nød. Folk flygtede for Nordmandene som for Uhyrer. Det gik endog saa vidt, at man

paa de Steder, som især tjemsøgte af da-
nerne, i sine Skoner tilføjede: Fri os fra
Nordmaanderne Raseri:

Første gang, vi høre noget om Vikingerne,
er i Aaret 687, da de under den danske
Konge Sigfreds Strid med den tyske Konig
plyndrede paa Kysterne af den sidst navn-
tes Lande. Det var imidlertid ikke blot en
kelte Skamvær, som under deres Hovinger
drog ud for at vinde Bytte og Rigdom, men
endogsaa Kongesønnerne drog ofte paa Vikin-
getog, da det blev betragtet ^{som} en stor
Hæder og Ære for hvem, der havde været
med paa saadanne Tog. Vi vide jo, at
f. Ex. Jorm den gamle Son Konge Dana-

ark omkom paa et Vikingetog. Ogsaa Svend
Furtekog gjorde i Aaret 980 et Tog til Eng-
land, ja endogsaa efterat han var bleven
Konge, sejlede han Aaret før sin Død 1013
derover. Ved disse Tog undertogede han sig
efterhaanden mere og mere af Landet, og
Kong Ethelred den raadvilde saa tilsidst
ingen anden Udvej end at indbetale ham
en Løn Penges for at faa ham til at
drage hjem. Næste Aar kom Svend igjen,
og Ethelred maatte aller kjøbe ham bort.
Fra nu af maatte Ethelred i en Række
af Aar betale denne saakaldte Danegæld.
Nordmaanderne havde nu efterhaanden gjort
flere og flere Erobring, hvor de nedsatte

sig, og hvorfra de igjens drog ud paa Viking-
getog. Saaledes havde Svearne erhvervet sig
Strækninger i Gardsrige. Nordmandene ned-
satte sig paa de fleste Steder ved Skotland,
hvorimod de aldrig fik rigtig Fodfeste
paa Island. Vel havde de en lille Koloni
derovre, men de måtte fore stadige
Kampe med de indfødte. Danerne erobrede
blændt andet den Halvø i Frankrig, som
efter dem fik Navn af Nordmandiel. Da det-
te Lands Natur havde megen Lighed med deres
Fædrelands, følte de sig snart som hjemme-
ne her og udførte herfra mange Bedrif-
ter. Fra Nordmandiel blev en Del af Syd-
italien erobret.

Dansk Stil

ved

Hovedexamen 1883.

Chr. Hansen

Normannerenes Erobringer.

Normanner kaldtes Danmarkes, Norges
og Sverrigs Befolkning. I store Skarer
droge de ud fra deres Hjemstavn, men ad
forskjellige Veje. Danskerne drog til Frankrig
og England, Normændene til Fjerne omkring
Skotland samt til Irland og Svenskerne
til Rusland. Det fortælles saaledes, at
en Skare Normanner under Rolf Ganger
se kom til og ^{erobrede} bosatte sig, i den Del af
Frankrig, som efter dem kaldes Norman-
diet. De bevarede imidlertid ikke længe
deres egne Sæder, Skikke og Sprog, men
optog snart de omboendes. Der

findes dog endnu Tegn paa Befolkningens nordiske Herkomst. I Rouens Domkirke hviler Rolf Ganger.

England, hvis Befolkning, Angelsakserne, vare bløddaglige og derfor let overvindelige, blev snart tjansøgt af talrige Normannerkærrer, som først kun plyndrede, men efterhaanden ned-

satte sig, især i det nordlige England. Den første danske Overkonge, som satte sig i Spidsen for et Tog dertil var Svend Tveskeg. Han slog Angelsakserne, og tvang dem til at betale, deres ^{hvor} Konge Ethelred den raadvilde var nød til at betale en aarlig Afgift, for at faa

de danske til at rejse bort. Der blev dog en Del danske derover, men de fleste drog hjem. Men nu lod Ethelred sig forlede til at dræbe de intet anende danske. Da Pustkabet herom kom til Danmark, rustede Svend hurtig en Flaade og sejlede til England, som han nu helt uindokkede sig til. Samme Aar døde han. Hans Søn Knud fik nu England, men hvor kapper og kloy en Krig, ^{hans Søn} maatte han dog vige for Ethelreds Søn, Edmund Jernside, som var en hel Modsetning til Faderen. Knud trøste nu til Danmark, hvor han snart fik samlet en Flaade, med hvilken han sejlede til England,

og nu besjættede han Edmund, som selv blev
dræbt i et Slag. Knud var saaledes Herre over
England. Med hans Søn Harald Hå,
Hardknud hører Danmarks Herredømme
over England op. Danske Konger
forsøge vel paa at erobre det tilbage,
men forgjæves. Nordmandene drog til
Ferne ved Skotland samt til Island, hvor
de nedatte sig i talrig Mængde. Ferne
ved Skotland beholdt de helt indtil Unions-
tiden, men Island gik snart tabt; thi
Englenderne fandt snart Vejen derhen.
Svenskerne drog det paa til Rusland,
og bemægtigede sig Herredømmet over Slaverne,
men de beholdt ikke længe deres nordiske

Færdigheder, ~~en~~ Læder Skifte og Ispog,
men antog snart Slaverne. Saaledes have
vi mange Beretninger om ^{Slaverne} ~~Slaverne~~ ^{deres} ~~deres~~ Bedrifter,
og ~~de~~ dem maa vi glæde os, da vi ikke kun-
ne det over nutidige.

Dansk Stil (for Ugg)

9
1883

Hovedexamen Juni 1883

af

A. Struup

De gode og onde Tilkninger af Efterlignelsesdriften
Mange Aar før Darwin fremtraadte med sin
Sætning om, at Mennesket skulde nedstamme fra Aber-
ne, var det almindelig bekjendt, at vi havde en
god Del af Abers Natur i os, og at vi gjerne
efterabede vore Medmennesker, men man vilde jo saa
nødig have en dyrisk, en aflagtig ^{Tilbøjelighed} og vor Efterabel-
selyst blev derfor kaldt: Efterlignelsesdriften. Hvor-
for ikke: Det lod langt bedre.

Ja, vi holde virkelig meget af at efterabe hveran-
dre, men ingenlunde være det hermed sagt, at
det er absolut forkasteligt at efterabe hverandre,
det gjælder kun om at vælge sine Forbilleder

med Smag.

Beda, den „ærlige“ Mand, der staaer citeret i Indledningen til den danske Stimkrønike, siger, at det er gavnligt, at Fædrenes Bedrifter optegnes, for at senere Slægter skulde efterligne dem, og han har Ret. Vi se vore tapre Forfædre kæmpe og dø for Fædrelandet, og vi føle strax, hvor ærligt det maa være at gjøre ligesom de. Vi føle det kun imidlertid, det er kun tankt, men vi ville nu gaa over til de gode og onde Virkninger af Efterlignelsesdriften. Lad os først se de gode Virkninger.

Da i Middelalderen først Munkene, der skul-

de uibrede Kristendommen, kom herind i landet saa Indbyggere, at deres Klædedragt var finere, at de havde en højere Dannelse, og at deres Tale og Adfærd ikke var nær saa naa som deres egen. Deres Efterlignelseslyst drev dem til at søge at stille sig paa lige Fod med de fremmede, hvad der ogsaa lykkedes dem i ganske kort Tid.

Men vi vende os nu til det daglige Liv. - Vi have hverken Lyst til Orden, Flid eller at være ordentlige og flittige eller rene og artige i vor Optra- den. Vi træffe imidlertid overalt Orden. Vi træffe den i Hjemmet, vi den finde hos fremmede, kort sagt paa de fleste Steder. Ligesaa gaar det med Flidens.

gaan. Paa Skolen sidder den flygtigste og ^{nederst} dorneste
og indskjældes for Dux, hvorimod den flittige bliver
banket allerøverst og hadres med Navnet Dux. Og
sluttelig se vi, at alle, der gjøre Fordring paa
at kaldes „gentlemen“, vise sig høflige, forekommende
de og ordentlige. Og hvad gjøre vi nu? Vi efter-
ligne og søge saa vidt som mulig at kopiere
dem. Og adskillige andre Exemppler paa Exem-
plets gode Magt kunne nævnes saasom Sparsonf-
hed, Sans for Poesi o. s. v.

Dog ere Eftelignelseslystens onde Virkninger des-
værre i Majoriteten. Allerede Holberg klager
over, at naar hans Landemænd rejste uden-

Lands, antog de praagjældende Lands Sprog
og Klædedragt, og lod sig kalde f. Ex. Jean
de France, selv naar de vare komne hjem
igjen. Og Moden nu til Dags! Ja, den har
for saavidt været lige omkiftelig i mange
Aarhundreder. Naar Pariserne finde paa at
gaa med Føj af et vist Smit og et vist Stof,
saa maa vi strax have vore Klæder fra
sidste Aar omklavede: Buxerne skulle være læn-
gere, Frakkeskjødene kortere, og Vesten f. maa
paa ingen Maade have mere end 3 Knapper.
Se vi nu tilbage paa vor Barndom, da
maa vi indrømme, at vi utallige Gange

drevet af vor Efterlignelseslyst have bandet, ve-
ret domme og nærvise, noget Cigar eller - i Man-
gel af bedre - Pipe og skraact, skjønt man vi
godt kjendte de ubehagelige Følger, og alt dette
haver vi kun gjort, fordi den og den, der var
ældre, større og stærkere, gjorde det og såå saa
flot ind derved. Hvor utallige andre ere ikke
forfaldne til Drukkenskab, fordi de have set
andre drikke, eller til Fritankereri - og af den
sidste Slags kjender jeg mange? -

Til Slutning kunne vi sige, at alle Mennesker
ere i Besiddelse af Efterlignelsesdriften særlig
Børn og vilde Folkelag, som instaffere sig

paa den latterligste Maade af Verden for at
komme til at ligne et civiliserede Mennesker.
Vi maa derfor passe nøje paa os selv, at
vi ^{ikke} vil at give et slet Exempel skulle vakte
hø Forargelse og give Anledning til Efterlig-
nelse; thi give vi vore Medmennesker et
slet Exempel, da var det bedre, at vi laa
paa Havens Bund, end at vi vakte Forargel-
se.

Dansk Stil

af
ves

Hovedexamen Juni 1883

af

A. Stürup.

Normannernes Erobring.

„I Nord er Vikingaanden født og brædt, der
diede den Havets fulde Bryt!“ Ja, næsten
alle Europas Nationer have paa en altfor kran-
sigelig Maade faaet at vide, at der fra
Norden kom tapre, men haarde og raue Vikin-
ger, hvem intet var helligt, som røvede
den kristne Kirkes rige Prydelser og plyndrede
de hellige Kloster, og hvis Kraft intet kunde
modtaa. De romanske ~~stokkeslag~~ gav disse Vikeri-
gere Navnet Normanner. —

Det var først kin enkelte Skarer, der drage
af Sted for at vinde Bytte og Rigdom

i de sydligere Landes rige Provinser. Men
lidt efter lidt voksede Vikingetøgenes Antal og
Størrelse, og de rettes nu mere paa enkelte
bestemte Lande. Vikingerne, som først af be-
rømte Hovinger, rejstes ikke med kün at
öre Stundlug, nej, de trange langt op ad
Floderne, Nord og Brant vise deres Vej, og
i Kirkerne messe Presterne: Herre Gud fri
es fra Normannerens Raider!

Lad os nu vende os til de enkelte Lande,
som Normannerne gjastede og lagde under
sig. - Af dem skal England først nævnes. -
Da Svend Tveskæg herskede i Danmark,

gik her fra Danmark mod England det
ene Dög efter det andet, men først med
Slutningen af hans Tagering havde Norman-
nerne underkastet sig hele det nordlige England,
som opkaldtes efter dem og blev kaldt Danelagen. - Ogsaa paa Shetlandsöerne, hvis Beboere
fuldständig udrøddedes, og paa Island, hvis
gaeliske Indbyggere med Gæt forjoges og dræbtes,
slog Normannerne ned. Shetlandsöerne lagdes ind
under Norge, og af Dublin med omliggen-
de Provinser opkaldte Vikingerne et Kongerige,
som bestod lige indtil Vikingetøgene op-
hørte. -

Paa Europas Fastland var det især Frank-

rig, det gik ind over. Her havde magtige at de en Gang - men det var længe siden. Vikingehære med Rolf Ganger i Spidsen vare dragne ind her fra. Og paa den anførsel først karget og vidt og bredt og tilsidt den Side, Longbårdene modsagde aldeles ikke trunget Kejseren til at afstaa Normandiet, for at faa Fred. Men nye Vikingeskarer sejlede op ad Seinen, afbrændte Byerne, ødelagde Sademarkene og røvede Kvæget, ja, Paris maatte endog indholde tre Belæjringer.

Togene gik endnu længere mod Syd til Italiens milde, varme Himmel. Fra Longbårderne stammede fra Norden, og

vare dragne ind her fra. Og paa den anførsel den Side, Longbårdene modsagde aldeles ikke Sagnet, men holdt det i Haard og Ere, thi de regnede det for en stor Klæder, at stamme fra Nordens tapre Befolkning. Hvad var nu naturligere, end at ^{smuglene} drage ned til deres Færender? Altsaa sejlede en stor Mængde nordiske Vikinger ned til Italien, hvor de satte sig fast i det sydlige i Egnen omkring Tarent. Det var ikke et Plyndringstogt, som kun varede en Sommer; nej, Vikingerne befandt sig saa vel ved det

herlige Klima, at de besluttede at blive
der. De opførte sig pragtfulde Borge og
lagde det omkringliggende Land under sig, ind-
gik Forbindelser ved Giftermaal med de ind-
fødte Fyrstehuse og blandede sig i det he-
le taget mere og mere med den indførte
Befolkning, men Mindet om deres nordiske
Herkomst bevarede gjennem mange Tider. -
Vi se nu, at Normannernes Erobringer ikke
vare saa ganske faa, og vi undre os over,
at de nordiske Kongers Hærsmandskab har va-
ret saa stort, at der fra Aar til andet
har kunnet drage veldige Vikingeskarer til

de erobrede Lande, hvis Befolkning nogle Steder
som f. Ex. i England end den Dag i Dag be-
rer tydelige Spor af sin nordiske Oprindelse.
Vi tænke paa svunden Storhed, naar Prester-
nes og Munkenes Ord: Herre Gud fri os fra
Normannernes Raseri! lyde for os. -

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen 1883

af

Jens Peter Adamson.

Lange tids med et Ord bygge et Land, der ifølge Bety-
genheden tal, ois for et Vidameensk Regnes med
til den nye Verden, men som alligevel staaer
under en Stat i Europa. Staaer man en, der ikke
kjendte noget til Geografien, hørte, at et
Land paa 4000 □ Mile stod under et andet
Land, der kun havde en Størrelse af knap
400 □ Mile, da vilde han sikkert tro, at
man vilde ligve for ham, og endnu mere
vilde han bestrykes i denne Tro, naar
man fojede til, at dette store Lands Befolke-
ning ikke erigang udgjorde en tiendedel af
det lille Lands. I et saadant Forhold i Stør-
relse og Folkemængde staaer Grönland til

Grønland, hvor til det hører.

Det er et meget uforgydeligt, øde Land, og dets Klima er meget koldt. Kun den sydlige Del deraf er beboelig, thi over den nordlige Del strækker Is og Sne sig som et evigt Vinterdække. Derfor har man heller ikke endnu kunnet ^{ud} finde, hvor langt Landet strækker sig mod Nord, thi endnu har det ikke været nogen mulighed at bane sig Vej gennem disse Is- og Snemasser, der lige som varne om Landets Nordspids og ikke ville tillade, at nogen nog mere sig dertil. ^{Kan derfor} ~~man~~ ^{heller} ~~ikke~~ nøjagtig bestemme Landets Størrelse, men man har antaget, at 400000 ~~et~~ ^{et} kvadr. Meil nærmest er maad kunne passe.

Grønland er baade mod Vest, Syd og Ost omgivet af Hav. Det breder sig mod Nord og Opflager imod Syd i Bredder, indtil det ender i Fortyeget, Kap. Farvel. Det har omkring Form af en Trekant, hvis længste Side vender mod Vest. Den største Del af landet er det etal, hos i Grønland, kun en kort Tid kaster Solen sine Stråler paa Landet. Til Erstatning for Solens Lys tjener reflygnok i den mørke Tid etordlyst, men det yder naturligt ingen Varme, og det Lys, det afgiver, er ogsaa kun sparsomt. Selslyst og dette Lands Dyrev og Planter er den ikke rig paa etaler. De sydlige Dy, de leve her oppe mod Nord, er: Selbjorne, Polar-

have og ifald hele Laget Byr, der lever af Fisk, Sel, kom til Grønland.
hunde o. s. v. Af Tugle findes der: Fiskeørme, Lygaa voregent, som Landet er, Lygaa (meget)
og, Edderfugle o. fl. a. I Havet leve: Kvade, forskellige ere ogsaa de Folk, der heder det,
Salv og forskellige Slags Fisk. Af Musdyr fra andre Folkeslag. Grønlænderne ere nu
har Grønland kun et, nemlig Hundew. Krestnede, men der hersker endnu megen
Planter og denser er næsten endnu fattige. Vestro blandt dem. De leve et meget simpelt
end Nyverdenen. Der kan naturligvis ikke Liv, og deri vigtigste Næringsmidler ere: Fisk,
ke vase Tule om, at Horn kan vore i Grøn. Salkundekjød og Tran. Derfor bestaa deres
land; kun saadanne Planter som Kaal kun. Brestkjæfugler varenlige i Fiskei og Salkun-
ne levei der. de jagt. Salkunden er næsten en Livs-
I den senere Tid er der anlagt adskillige dan- den gelde for Grønlænderne, thi de bruge baade deres
ske Kolonier i Grønland, hvoriblandt maaskee Skind, Kjød, Speck og Ben. Ugeleider. Til deres
nes "Upernavik" og "Godthaab", af hvilke den Bolige bruge de Skindet af Salkunden, thi deres
sidste stammer fra den Tid, da Hans Egede Telle ere Skind, der ere ophængte paa Stanger,

saaledes at det hele ombrent her ud som en Pyra-
mide. Man skulde synes, at et saadant
Felt ikke kunde gde dem Ly for Skulden, men
alligevel er det saa varmt (de jinde i det, at en
Europæer vilde have ondt ved at baale at opholdes
sig der. Denne Nede forsaages til det vel, at
manne skummeske her samvittig i en saa lille
Bolit, og deruden utheder Frangryden, der
beholdt sig hængt over Ilden, en stærk War-
me. I de lyste Dage opholdes Grønlandene
for det meste enten paa Vandet i sin Klajak,
der er en med Saltvandskand overtrukket
Baad, eller paa Isen i sin Hundeslede.
Kaar han kjører ud for ham som oftest

6 eller 7 Hunde for Ilden. Man bruger ogsaa Tom-
me, men kun en lang Pisk. Her ^{Paa} i saadant
Lede tillægges han ofte store Hæknings-
Bjorne i Grønland gaa som oftest kun meget
litt og undstuden allet ikke i Skole. Saasom
de der blive 5 eller 6 etes gamle, naar de pas-
se sig selv, thi der blive ikke vaaget over dem
med stor Omhu. De forder da ude enten
paa Jagt efter Fugle eller paa Fiskefangst.
En Luxusartikel, hvorpaa Grønlandene bruger
meget, er Kaffe. Ofte sælge de Saltvandet,
som de have fangst, blot for at de kunne
faa Kaffe for dem, endskjønt de godt ved,
at ^{de} senere vilde komme til at mangle dem.

En dansk skand fortalte, at han kjendte en Fin-
lander, der, da han ingen Kaffe havde mere, købte
Kaffekanden op til et øren, for at han efter mind-
ste kunde fra Lykten af Kaffe, da han ikke
kunde komme til sønags ^{sin} Gjæstingsdrik.

IV Klasse

Dansk Stil

Peter Nielsen

Grønland og Grønlanderne.

Omkring Aar 1000 blev Grønland opdaget af Erik den røde, men læa var glemt i mange Aar, indtil Kristian den fjerde sendte nogle Nibe under Jens Munk derg, og ikke ret mange Aar efter drog Præsten Hans Egede, ledsaget af sin Hustru, Petrus Rask, til Grønland for at prædike Evangeliet for Eskimoerne, og siden den Tid har Danmark gjet Grønland.

Man antager, at Grønland har en Flodde, se af 40000 u. Mile, og at det bestaar af flere Flodde. (Den af Danskerne bebodde De u. 2000 u. Mile). Da det ligg var langt mod Nord, maas det selvfølgelig, ligg have et meget koldt Klima. Helt Grønland

er ogsaa opfyldt med ^{de} baade inde i Landet og
ved Kysten, og i Havet drive betændig store Fiske-
ser omkring, skjönt Grönlandses Lyspind, Kaptan
vel, ligger paa samme Bredde som Christiania. Som
en Folge af Landets Natur (der) ere baade Dyrene
og Planterordenen fattige. De vigtigste Dyrene ere
oven og Polarrevnen, og de vigtigste Planter den tomme
høje Prægel og flere Planter af Agurkfamilien
med Berfrugter, der affgive et godt Middell mod
Skorbug. I Havet er Dyreverdenen derimod tem-
melig talrig. Der er Seljorne, Sæler, Hvaler, Hval-
rosser o. s. v. og Mineralien findes Kryolith ud-
vrigt.

Grönlanderne høre til den eskimoiske Race,

der er udbredt over hele den nordlige Del af Nord-
amerikas og Grønne nord derfor. Det er smaa, spid-
le Kænnerer, der saavel i legentlig som i aandelig
Kænnerde kun ere lidt udviklede. Deres Boliger
ere smaa Jordhytter, som de maa krybe ind i,
deres Føde er Selernes Hvid, og de gaa blætte i
Skind paa Grund af den sterke Kilde. De fleste
Grönlandere ere kristne, og Missionens Begynde-
lse begyndt af Hans Egede. Grönlandernes
ste Kuldys er Kiunden, som de benytte til Hæde-
vel paa den langs med Kysten. Af Hæringsspe-
cie er Fiskeri den vigtigste, og der faanges især
Selen - eller Hajak, en lille Baud, hvorefter den
er Rade til en Mand, efter Grönlanderen ud paa

Karet, idet han ror Baaden frem ved Hjælp
af en lang Stave, som er forsynet med et Blod
i hver Ende, og som han holder paa i Midten, og snart
setter han den ene, snart den anden Ende i Vandet,
det, hvor paa sin Side af Baaden. Foran ham
ligger en Harpun, som er gjort fast til en lang,
stark Stov, der er lavet af Valens Tarme, naar
han nu faar Op, paa en Sted, søger han at kom-
me saa tæt hen til den som muligt, hvorpaa han
kaster Harpunen efter den. Den staaende Sted
fæster af Sted med Harpunen i sig, søger ned-
til Bunden og frem og tilbage, men Grønland-
deren lader sinen Løbe ud, og naar Stelen en-
delig er udmattet, trækker han den ind til Baaden

og draber den. Grønlanderen bruger næsten altid
Selen. Hjertet giver han, af Spækket lever Tran, der
bruges til Belysning, og af Tarmene Sæbe.

Foruden Kajakken har Grønlanderen ogsaa
saa andre Baade, de saa kaldte Konebaade,
der kunne rumme flere Personer.

Paa Grund af Grønlandernes lave Standpunkt
har den danske Regering ikke frigivet Handelen
som er i Hænderne paa Europæerne, saaledes, at
Grønlanderne kunne aflevne deres Vare mod den,
for at faa en vis bestemt Pris og kjøbe andre Vare
ligeledes til bestemt Pris.